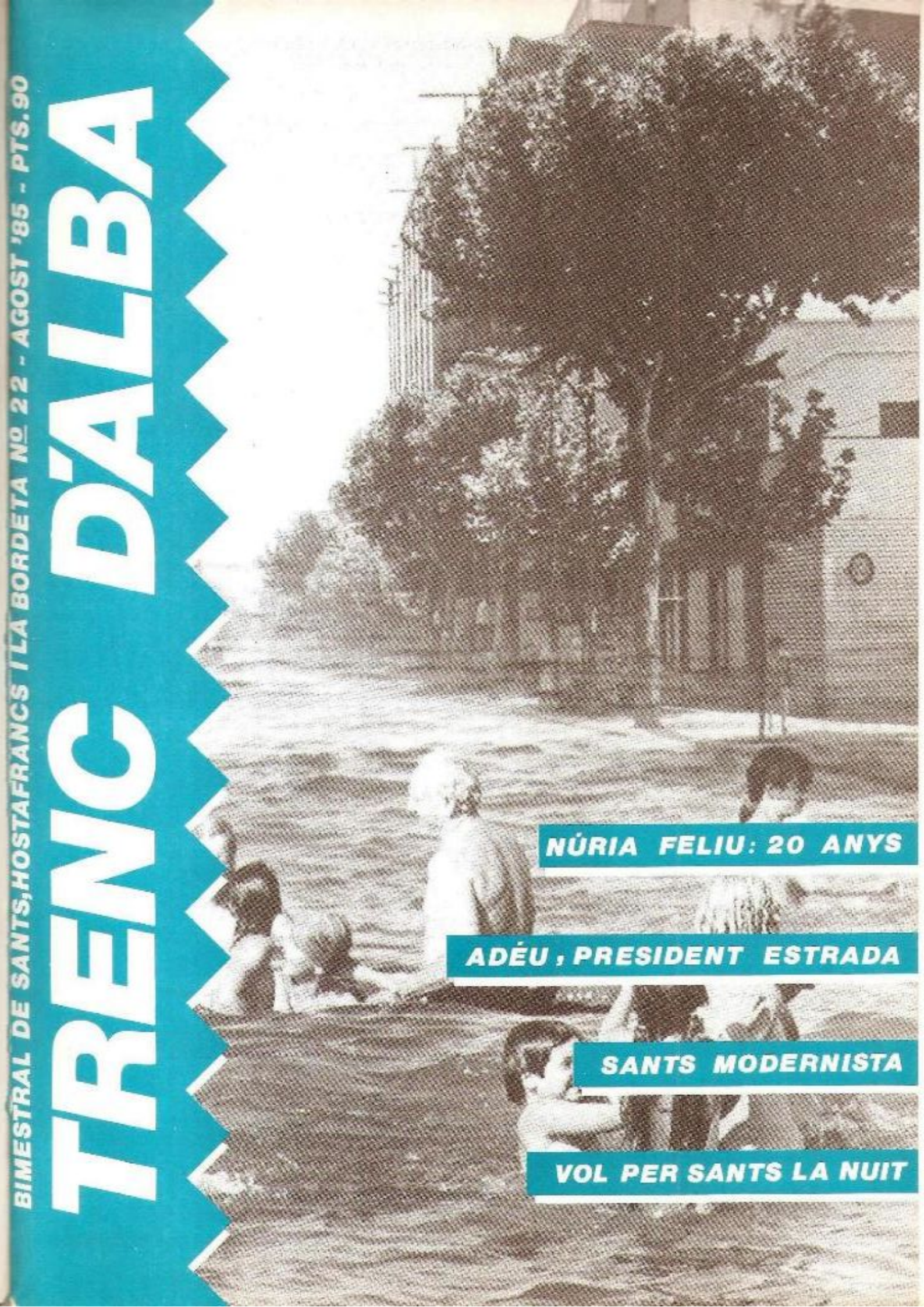

BIMESTRAL DE SANTS, HOSTAFRANCS I LA BORDETA Nº 22 - AGOST '85 - PTS. 90

TRENC D'ALBA

NÚRIA FELIU: 20 ANYS

ADÉU, PRESIDENT ESTRADA

SANTS MODERNISTA

VOL PER SANTS LA NUIT

La Torre de l'Espanya Industrial

Victòria! ens traiem el barret o si voleu la barretina davant la comissió de seguiment de l'assumpte Espanya Industrial. Ara els veïns tornaran a gaudir de la familiar i poètica imatge de l'entrada amb el casal al fons. Tan de bo sempre la bona predisposició de tots, veïns, ajuntament i constructora donin tan bons fruits.

Cavall, drapaire, bus

Abans cavalleries, posteriorment magatzem de drapaire, i actualment terminal bus línia Barcelona-Bilbao, Bilbao-Barcelona. I en un futur? encara és ben incert, ja que sembla ésser que no està gaire clar el disseny per part de l'ajuntament en quant a la destinació d'aquest terreny situat al carrer de Tarragona.

Fi de curs a l'Ateneu

El passat 7 de juny tingué lloc a l'Ateneu de Sants la festa de cloridada de tots els cursets que es celebraren al llarg de l'any. Amb l'actuació de diferents grups de dansa i la col·laboració del Centre Aragones. L'acte estigué força concorregut, essent tot un èxit. Esperem retrobar-nos l'any vinent.

El repós de l'home

No ho sabíem. Com tantes altres coses amagades i oblidades al nostre barri. Sí, al costat de l'ara Plaça del Centre, hi ha un tros de la biografia d'un dels nostres grans homes i màrtirs: la casa d'en Lluís Companys i de la seva segona muller. Caldria que el nostre ajuntament fes quelcom per rehabilitar dita casa, perquè temem que potser algun dia perdrem una altra vegada la història i la casa.

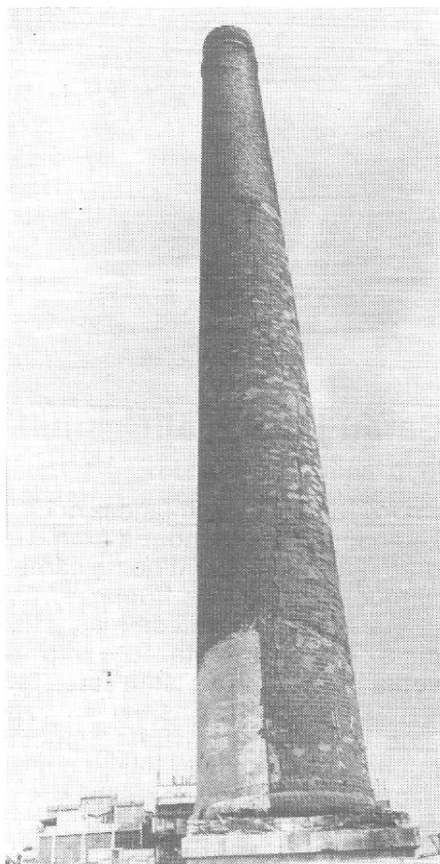
a VALLESPÍR, 45

AL COSTAT MATEIX DE LA FARMÀCIA PIFARRÉ
PROP DE L'ESTACIÓ TERMINAL RENFE - SANTS

- CONSULTA DERMATOLÒG
 - Tractaments malalties de la Pell, Acne, Psoriasi, Eczemes, Fongs.
 - Extirpació de Quists i Berrugues.
- TRACTAMENTS CAPIL-LARS
 - Caiguda excessiva dels Cabells
 - Grassa, Caspa, Picors...
- TRACTAMENTS DERMOCOSMÈTICS
 - Facials i Corporals
 - Sauna, Solarium (U. V. A.)
- IOGA I ACUPUNTURA
 - Amb control mèdic

330 09 85 - 330 55 54

HORES CONVINGUDES
DE DILLUNS A DISSABTE

La Xemenia

No hi ha res a objectar a l'hora de reivindicar vells «monuments» sentimentals, sempre que això no suposi un perill per als veïns o l'escola que en aquest cas es troba al costat de la vella xemeneia de l'antiga fàbrica de la Farga, la qual té

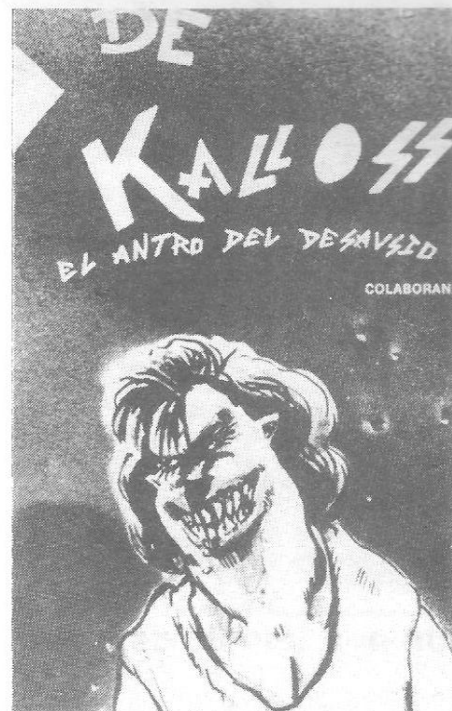
una molt visible escletxa, que temem, faci perillar la seva estabilitat, malgrat l'opinió dels tècnics.

La campana que no sona

No sabíem si l'església havia decidit posar al servei dels seus feligresos un metro particular o si l'ajuntament de la ciutat volia sacralitzar el nostre metro. Ara sabem que la campana és una resta salvada, miraculosament potser, de l'antic convent que romandrà

en aquest racó del nostre barri. Un xic de poesia i humanitat al costat d'un «artefacte» de la civilització consumista.

1 DE CALLOS

Ja tenim al nostre barri una nova publicació de còmic. Es diu Una de callos, és a dir una de tripes o si ho voleu més fi, una de menuts. Compta amb la col·laboració del Casal de Joves de Sants i l'Àrea de Joventut i Esports, a més de tots els «delirants» gràfics que han intervingut. Des de Trenc d'Alba els donem la benvinguda i que sigui per molts menuts... ehem...! perdó, molts números.

RAPID ROMERO

Cremalleras a botas y bolsos
Teñidos en piel y plásticos
Se forran zapatos de novia y ceremonia

10% de descuento a la presentación de este anuncio.

Creu Coberta, 79 Tel. 431 61 31

Musical Tarantel·la

PIANOS
ORGUES ELECTRONICS
ALTRES INSTRUMENTS
MÉTODES I PARTITURES

ESCOLA DE MÚSICA

VIOLENT D'HUNGRIA, 174
08014 BARCELONA

TELEF. 330 41 91

TALLER DE CERRAJERIA
Especialidad en acero INOXIDABLE

JOSE PEREZ GIL

Sucesor de J. BADOSA

Párroco Triadó, 25 Tel. 224 49 81
08014 BARCELONA

GALILEA

ESTILOS EN EL VESTIR A MEJOR PRECIO

en Galileo, 100

MODA FEMENINA

Vestidos - Faldas - Pantalones
Chaquetas - Cazadoras - Conjuntos
Chandals - Blusas - Jerseys
Complementos - Modelos Exclusivos
Diseños Propios

Un nou temple del diner

Desapareix una altra vella botiga de les moltes que li donaven tipisme i recordaven els vells temps al nostre barri. No cal pensar-hi gaire, ja sabem que serà una nova entitat d'estalvis.

Pilons anti-aparcament

Benvinguts, els pilons anti-aparcament, que dia a dia floreixen com bolets a les voreres del nostre barri. Almenys ara podrem passejar.

Nit de bruixes a Cotxeres

Imaginu-vos una fosca nit, unes quantes dotzenes d'espelmes distribuïdes magistralment al llarg d'escalles, taules i taulell, un ambient màgic i una oloreta de fons de ginesta portada especialment per tal màgica nit.

Ja esteu situats?

Doncs bé, heu encertat. Fou la nit del 22 de juny al cafè de les Cotxeres on tingué lloc la nit màgica.

Tarot, carta astral, telequinèsia, jocs de mans, i d'altres sorpreses a partir de mitja nit feren les delícies dels assistents que d'aquesta forma entraren de ple a la celebració de Sant Joan. La nostra felicitació per als bruixots Jordi, Toni i Francesc, que varen aconseguir una organització perfecta.

Sarau joanec al Casinet

Orquestra, ball, música, coca i xampany, gent de gom a gom. Un drac que treia foc, un home comes llargues, un ball de llumetes. Foguera al pati i castell de focs artificials. Tota una festa, tota una revetlla de Sant Joan amb totes les lletres. El nostre Casinet no para amb les seves activitats i potser aquesta, va ésser la millor culminació de tot un any de treball per al nostre barri.

Text i Fotos: Meritxell Sendra

TOCINERIA
de
Sordi Estival

-ELABORACIÓ PROPIA-
CARRER RIEGO, 17
TEL. 4315590 BARCELONA (SANTS)

CRISTALERIA

La Esmerada

Carpinteria de Aluminio
Murales, Colocación de Obras

C/. Párroco Triadó, 20.
Tel. 224-46-42. BARCELONA

PLANTES I FLORS

Lloveras Barceló

PAU CLARIS, 190
(Via Laietana)

Teléf. 215 50 00
08037 BARCELONA

SANTS, 5

Teléf. 421 47 39
08014 BARCELONA

VICENT

Creu Coberta, 198
Tel. 431 61 32

TOT EN CONFECCIÓ I MODA
PER A L'HOMME

NOVE

Creu Coberta, 65
Tel. 224 07 82

*la lluna
en un cove*

FLORS TERRISSA (CERAMICA POPULAR)
VALLESPÍ, 16 TEL. 3390122 BARCELONA

IRIS

— CONFECCIONS —

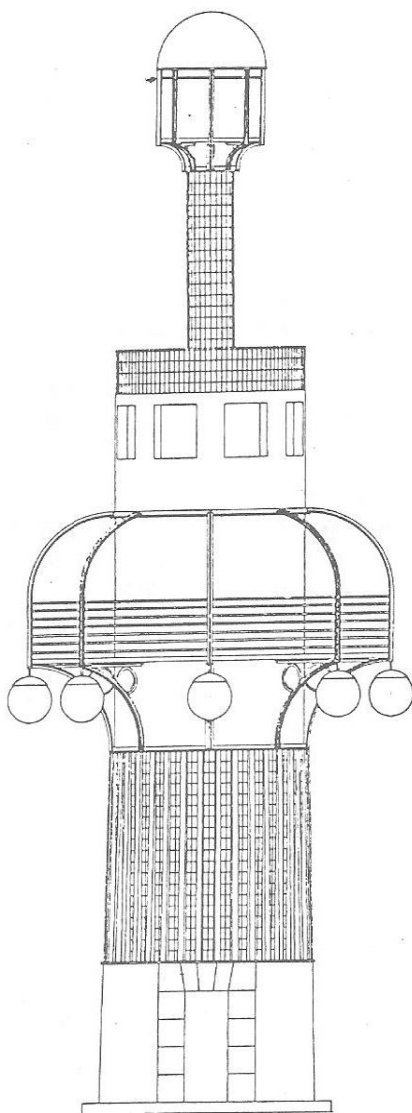
Sastreria Confeccions Camiseria Gèneres de Punt.
Creu Coberta, 112. Tel. 431 67 99

És pesat i més amb la calor que fa; però perquè no sigui dit, tornarem a fer un repàs a les assignatures encara pendents.

L'ESPANYA INDUSTRIAL. Les obres del parc de l'Espanya Industrial continuen realitzant-se, malgrat que ben segur que fins després de l'estiu no es podrà inaugurar la primera fase. Pot semblar allò de «Donde Diego digo, digo Diego», car si recordeu l'anterior número de la revista, déiem que una part s'acabaria abans de les vacances; no podrà ser així i s'endarrerirà uns mesos, degut als problemes tècnics que han sorgit. Almenys aquest és l'argument que sempre es dona, no?

On sí que hi ha hagut problemes de veritat és en la construcció d'una de les torres de llum, més concretament la que dona al carrer Muntades. Un grup de veïns ha protestat airadament per la ubicació de la mateixa, tot i que està situada a una distància considerable de les seves vivendes; el seu neguit és que aquest fet els podria minvar la intimitat. La comissió de Seguiment, així com el Consell de Districte, han intentat tranquil·litzar aquests temors garantint la no apertura de l'accés al mirador de la torre. Per la resta, es continua el curs normal.

URBANITZAMENT CARRER SANT ANTONI. Per fi l'esperada, anhelada, famosa i pregada maqueta de l'Urbanitzament del carrer Sant Antoni, ha estat presentada a la Comissió de Seguiment. Els arquitectes van explicar el seu punt de vista de com entenien ells que s'hauria de realitzar el projecte i quins avantatges estè-

tics i d'utilitat, que és el més important, aportava al barri. Com que ni el mateix ajuntament havia pogut analitzar l'estudi dels tècnics, es va obrir un període de reflexió per tal que tots plegats busques-sin els pros i els contres de la proposta i en una propera reunió, portar ja algunes coses concretades.

Una vegada més, el responsable tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, el sr. Acebillo, va manifestar les diverses solucions que s'havien donat al tema de les inundacions del carrer Sant Antoni i rodalies. Amb el propòsit que els veïns directament afectats estiguessin assabentats es va decidir fer un full explicatiu, o bé que en el proper butlletí del Districte sortís un apartat al respecte.

RETOLACIÓ DELS CARRERS EN CATALÀ. Escuche, no hay manera! y mire que se insiste en el asunto, pero hay por lo visto una serie de calles malditas que es difícil que se normalicen. Y no será por olvido, las comisiones de fiestas respectivas, el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, así como particulares han reclamado hasta la saciedad la catalanización de las mismas; ¡y nada! Por ahora todo ha sido predicar en el desierto. Yo propondría, si es tan inviable que, por lo menos, de una forma provisional, se pusieran los nombres en cartón encima de las placas actuales, y cuando corresponda, se coloquen las definitivas. Todos lo agradeceremos, o por lo menos la gran mayoría.

Jordi Clausell i Subirats

**FARMACIA
CENTRO
DE
ESPECIFICOS**

**A. SALTO
VALLES**

**fórmulas
magistrales
análisis
oxígeno
ortopedia
grupos
sanguíneos**

av. madrid, 222 - vallespir, 103 tel. 339 63 32 - 08014 barcelona

L'Estat de les coses

(un editorial en forma de conversa)

Quan arriba aquesta època de l'any, l'activitat social, cultural i política del barri s'ajorna. Sembla que tothom tingui una especial predisposició per deixar els problemes habituals i no-habituals per a després de vacances. La frase que s'estila és senzilla: «Després de l'estiu, ho parlem». Fins i tot, un servidor, ha estat a punt de tancar aquest article per vacances. Però no. A darrera hora he rebut la visita d'un client molt especial, diferent a la resta de santsencs conscienciats: ell ho parla ara, i així, després de l'estiu, ja guanya per 2 a 0...

— Té, no voldria atabalar-te amb moltes coses, però...

Un munt de papers i documents cauen sobre la taula... Això s'anima.

— Però Guinovart, és increïble! Inspira el col·lectiu Avenc, organitza l'Ateneu Popular, belluga el Secretariat d'Entitats, i encara té temps de preparar projectes a fons perdut!

— Si, són molts anys d'activitat, però...

— Les ganes d'avivar una mica això, oi?

— Mira, una ciutat sense associacionisme és una societat sense relació. I la veritat és que no podem confiar en els funcionaris de la cultura, tot i que ara els anomenen animadors culturals... Fixa't, l'altre dia, en una reunió, un membre del Casal de Joves de Cotxeres va dir que les entitats havien passat a la història. Com es pot ser animador amb aquesta mentalitat! Espero que les Jornades culturals de Sants, Hostafrancs i la Bordeta demostrin que el barri és viu...

— Per després de l'estiu?

— O per després de l'hivern! És igual. De moment hem demanat al Consell del Centre Cívic de Cotxeres que es faci seu el projecte. Seria la millor manera d'impulsar-lo. El que ja té data és el curset sobre ideologies que organitzarà el Col·lectiu Avenc. Si tot va bé serà el mes de novembre amb la presència de Roca Junyent, González Casanovas, Manuel Sacristán i Josep Termes.

— Junts, però no esvalotats, oi?

— Vols una altra data? Doncs el 13 de desembre. El sacerdot José María Díaz Alegria vindrà a l'Ateneu. I saps de què parlarà? Doncs el títol de la conferència l'ha posat ell, «Reagan, el papa i la teologia de l'alliberament».

— Reagan, el papa i la teolo...

— I espera que encara falta el més gros.

— Més encara?

— Què et sembla un gran homenatge a les víctimes dels camps nazis? Ho faríem a Cotxeres... De moment ja hem rebut més de 30 adhesions, des del conseller Rigol fins a Pere Ardiaca del PCC. No sé si encara t'ho puc dir, però hem pensat en l'actuació de Raimon, Núria Espert i l'Orfeo de Sants. Què?

— Doncs, seria un acte que faria justícia. A més, vostè Guinovart, ho ha viscut molt de prop això de l'ocupació nazi.

— I si vols, té... en tinc una altra a punt. Aquesta sí que l'he viscuda de ple. Per l'abril, l'exposició de fotos de la guerra civil de l'Agustí Centelles arribarà al barri. Aquesta em fa molta il·lusió.

La conversa continua. Pràcticament he esgotat les existències de paper i de cinta de cassette. Però a títol personal, crec que resulta més interessant (i més fàcil) parlar amb en Guinovart que fer un editorial. Sí, ben mirat, això de l'editorial ho deixaré per després de vacances.

Alfred Picó

Tots

Director:

Alfred Picó

Equip de redacció:

Júlia Badal, Josep Martínez, Josep Simoncini, Rosa M. Picó, Núria Martínez, Manel Barrera, Josep Sort, Jordi Guàrdia, Jordi Clausell, M. Àngels López, Roberto Placer, Roser Martínez, Elena Asbert, Pere Carretero.

Col·laboradors:

David Stardust, Enrique Molina, P.P., Germà Terol, Miquel Sánchez, Amadeu, Josep Vila, ABECÉ, Col·lectiu del Foc, Pere Montaner, Josep M. Balbàs.

Disseny gràfic:

A. Ros, ABECÉ.

Maquetació:

Consol Albiñana.

Equip de fotografia:

Meritxell Sendra, Teresa Tarabal, Mercè Rovira.

Distribució:

Eusebi Giménez. Tel. 431 55 95

Publicitat:

Josep Simoncini. Tel. 331 10 07.

Coordinació:

Manel Gómez

Redacció:

Olinelles, 30 — 08014 Barcelona
— Tel. 331 10 07.

Foto portada: Meritxell Sendra.

Dipòsit legal:

B. 9486-82

Impressa:

CopiaArt, S.A. - Villarroel, 81,
08011 Barcelona.

TRENC D'ALBA no es fa necessàriament solidari de les opinions expressades pels seus col·laboradors.

Per qualsevol reproducció del contingut de la revista caldrà citar-ne la procedència i l'autor.

ANTONI SAU I GRY

SUMINISTRES DE GOMA I PLÀSTIC

Venta y reparación radio - TV - Cassettes
Tocadiscos - Hi-Fi - Instalaciones - Antenas
Material fotográfico

Creu Coberta, 71 Tel. 223 84 99
08014 BARCELONA

Senyors; Tal com ens vàreu prometre us preguem que inserteu a la Revista Trenc d'Alba la nota:

Ens plau informar-vos que la nostra entitat recupera el nom d'ATENEU ENCICLOPÈDIC SEMPRE AVANT.

Hostatjats al carrer del Guadiana 22 estem donant uns Cursos de Dibuix i Solfeig i pel proper curs volem ampliar-los amb Flauta dolça i guitarra.

Disposem d'una bona biblioteca per als socis i actualment —recuperant les activitats culturals— preparem uns butlletins literaris trimestrals on tenen cabuda totes les diverses manifestacions literàries: articles de fons, de teatre, narrativa, poesia.

Desitgem que aquesta nota serveixi perquè totes les Entitats del Barri se n'assabentin, alhora que aprofitem l'avinentesa per saludar-les.

Agraïts a la seva atenció els saludem en nom de l'Ateneu Enciclopèdic Sempre Avant.

El Secretari

Aprofitem aquesta secció de Trenc d'Alba per analitzar uns fets importants al barri de Sants, com va ésser la creació del Comitè de Malvinguda, degut a la visita a l'Estat espanyol de Ronald Reagan.

Aquests fets mostren el rebuig comú del ciutadà de Sants enfront d'uns mètodes socials i polítics totalment negatius per les interferències constants en afers de pobles que, com el de Nicaragua, cerquen la seva identitat i la seva supervivència pacífica.

Sants va donar el passat 4 de maig una resposta massiva al carrer donant suport el Comitè de Malvinguda, fent acte de presència al Cercavila, així com participant al judici que va tenir lloc a la plaça de Màlaga, on va manifestar d'una manera enèrgica la preocupació que tenim com a habitants lliures i solidaris d'una forma de tarannà que trenquen tota harmonia dels drets humans i fan cada vegada més difícil la convivència que tots desitgem.

Per què el barri de Sants va reac-

cionar així? Hi ha dues respostes. La primera, perquè Sants se sent vinculada a la recerca de la pau i ho fa extensible a tothom. I segona, perquè la maduresa dels veïns i veïnes, de les Institucions, dels ciutadans, comporta un compromís davant de tots aquells fets que toquen la seva sensibilitat, l'ètica del nostre poble enfront situacions que com aquesta (la visita de Reagan) fereixen i devaluen conquestes de llibertat, pau i concòrdia pels quals durant anys aquest barri ha lluitat i lluitarà per aconseguir-les.

Agraïm des d'aquest Comitè de malvinguda la ferma decisió dels santsencs de dir NO a qualsevol fet que trenqui la nostra identitat de barriada lliure.

Comitè Anti-OTAN de Sants

L'Ateneu Popular de Sants, el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta i el Consell del Centre Cívic de les Cotxeres de Sants estan endegant un homenatge popular als ex-deportats dels camps d'extermini nazi, que es durà a terme la propera tardor a les Cotxeres de Sants.

La finalitat d'aquest homenatge és aclarir les zones fosques de la memòria històrica del nostre poble i a l'ensem restituir a la història del nostre poble la part que els republicans catalans en l'exili van tenir en el sacrifici i lluita heroica dels pobles lliures contra el feixisme.

L'acte ha de contribuir a fer caure el vel de silenci i oblit que ha estat la norma sobre un dels fets més cruels del nazisme: els camps d'extermini. Silenci, perquè ningú no en parlés, més, donat que el seu testimoni feia nosa i impedia l'establiment d'una ignorància, imposada o volguda, dels fets ocorreguts, escapolint-se així de les responsabilitats mai no assolides.

Un dels punts del pacte de la transició del franquisme va ésser l'oblit. Però aquest oblit és matar de nou la gent ja morta i si s'oblida la història pot ser repetida un altre dia.

No volem ni podem, doncs, oblidar-ho.

Voldríem que d'aquest homenatge en sorgís un pensament d'amor i de respecte envers els homes i les dones que donaren el millor de la seva vida en pro de la dignitat humana, en les circumstàncies més tràgiques i difícils d'aquells anys.

Volem homenatjar-hi els morts i els qui sobrevisqueren i ho fem amb alegria perquè uns i altres viuen en la nostra memòria i també voldríem que visquessin en el record del poble català. Amb alegria, sense nostàlgia del passat, però sense oblit.

Convoquem el nostre poble a sumar-se a aquest acte de justícia envers els qui han estat marginats tant de temps i per als qui demanem un tracte i equiparament semblant als que gaudeixen els ex-deportats d'altres països d'Europa.

I ho fem per tal que un dia que encara no ha arribat sigui possible un món on imperi la dignitat i la llibertat dels homes.

Personalitats que han donat suport al document adjunt (27-6-85):

Enric Adroher i Gironella, Albert Alay, Josep Andreu i Abelló, Pere Ardiaca, Josep Benet, Francesc Candel, Josep Maria Castellet, Joan Colominas, Mossèn Josep Dalmau i Olivé, Xavier Folch, Antoni Gutiérrez i Díaz, Ricard Lobo i Gil, Jaume Lorés, Joan Marçet, Conxa Millan, Francesc Noguero, Miquel Núñez, Raimon Obiols, Teresa Pàmies, Pere Portabella, Josep Ribera, Rafael Ribó, Ignasi Riera, Joan Rigol, Montserrat Roig, Emilio Ruiz, Agustí de Semir, Antoni Subirà, Felip Solé i Sabarís, Josep Maria Solé i Sabater, Manuel Vázquez i Montalban, Francesc Vicens.

VIDEO CLUB

EL GALL

CY M A T I C

**SERVEI A DOMICILI
DE REPARACIÓ DE TV AL DIA**

Venda de televisors a color, videos, equips alta fidelitat, radiocassettes.

c/ Moianès, 59. Tel 431 77 08

L'arquitectura modernista a Sants

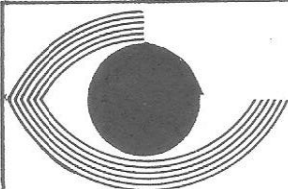
Passejar pels carrers de l'ex-vila de Sants pot esdevenir a cops una tasca molt feixuga, i a voltes —segons l'hora— tranquil·litzadora. Però tant en un com l'altre cas, allò que els santsencs no acostumem a fer és aprofitar la «promenade» per gaudir del nostre —tot i que minúscul— paisatge arquitectònic, de l'altre no en tenim. Ben segur que si hom pregunta a un veí dels nostres barris sobre el nombre d'edificis modernistes que tenim dins la demarcació, la resposta serà: o bé cap, o quedarà sobtat simplement.

És prou cert que no pot parlar-se d'una xifra prou elevada en comparació a altres zones barcelonines, com tampoc no és prou important —en la major part dels casos— la riquesa arquitectònica de molts dels edificis. Però tot i així podem parlar d'un petit fons modernista al nostre barri.

Tot prenent com a base bibliogràfica els dos volums d'Oriol Bohigas sobre l'arquitectura modernista, en els quals passa revista als edificis d'aquest estil d'arreu de Catalunya, trobem ressenyats més d'una quarantena d'habitatges (incloses tres fàbriques) modernistes als nostres barris, la major part dels quals es troben ubicats a l'artèria principal de comunicació, la carretera de Sants i el carrer de la Creu Coberta.

Sens dubte que una de les obres més rellevants és l'edifici on des de començaments de segle hom troba l'Ajuntament de Sants. Situat al número 104 del carrer Creu Coberta, fou construït l'any 1895 per Jaume Gustà i Bondia. A aquest mestre d'obres, nascut a l'any 1853 i mort al 1930, se li deu, entre altres, la construcció del cementiri de Sants, situat paradoxalment als terrenys de l'Hospitalet de Llobregat.

A més de Gustà, cal fer esment de l'arquitecte Modest Feu i Estrada (1870-1933), al qual li són atribuïts la major part dels edificis del carrer de Sants d'estil modernista. Mentre que l'obra del primer és realitzada majoritàriament en les

«GABINETE ÓPTICO»

Vallespir, 33-37
Tel. 339 49 74 - SANTS

«ÓPTICA VILARDELL»

Sant Pere Baix, 65
Tel. 319 08 97 - BARCELONA

Ambdues botigues us recordem les nostres especialitats òptiques en general, aparells per a sords i lents de contacte
ÒPTIC DIPLOMAT

sants infant

*plaza de sants, 12
4227048*

**LA SEVA SEGURETAT
DEIXI-LA ALS EXPERTS**

IRBITRON, S. A.

EMPRESA DE SEGURETAT
HOMOLOGADA PER

LA DIRECCIÓ DE POLICIA

Nº 672/4-6-85

- Alarmes electròniques
- Vigilància per circuit tancat de TV.
- Garantim les nostres instal·lacions.

Párroco Triadó Tel. 431 68 78
HOSTRAFRANCS 08014 BARCELONA

darreries del segle passat, el segon s'inicià en l'arquitectura modernista amb l'inici de la nostra centúria, tenint com a època prolífica la primera dècada. Ambdós representen els «exponents del modernisme santsenc» (si es pot utilitzar aquesta etiqueta), o en certa manera els portadors d'aquest corrent artístic als nostres barris. No manquen però

altres aportacions de diversos arquitectes en nombre més migrat. Seguint el pols de la burgesia de la ciutat, la petita burgesia santsenca es féu construir habitatges, encarregant les obres als autors abans esmentats, els quals es feren servir de l'estil propi de l'època tot imitant els grans monstres de l'arquitectura modernista. Aquesta imitació en molts casos fou bastant afortunada.

A primer cop d'ull, les construccions d'estil modernista dels nostres barris semblen no representar cap aportació valuosa si hom les compara amb aquelles que tradicionalment es veuen ressenyades a les guies turístiques o són conegudes per la majoria dels barcelonins, tot i així, si esbrinem un xic podem trobar més d'un edifici interessant, com ara els dels carrers Moianès, 77 i Dalmau 11-13, a més dels situats als números 54, 130 i 141 del carrer de Sants. Àdhuc podria afegir-se'n algun més, però les construccions abans esmentades mostren una major semblança a allò que estem acostumats a imaginar en parlar d'estil modernista.

Des de les pàgines d'aquesta revista s'ha parlat algun cop de les obres de major relleu del modernisme, l'Ajuntament i alguna de les seves fàbriques ubicades al nostre terme. En aquest cas i a mode de petita aportació a un tema que potser cal estudiar més a fons, s'ha tractat de fer conèixer les obres menys conegudes, aquelles

que en passar pel seu davant mai no ens aturem a observar-les perquè anem massa atrafegats. En un barri com el nostre de múltiples mancances urbanístiques és bo saber que no tot són gratacels, encara que com diu aquella dita popular. Una flor no fa estiu.

Text: M. Barrera

Fotos: Teresa Tarabal

CENTRO MÉDICO SANTS 71

CERTIFICADOS MEDICOS DE APTITUD
PARA OBTENCION Y RENOVACION
CARNET DE CONDUCIR

Horario: Diario de 9 a 13 h.

Sants, 71-73, 2º, 4ª (Edif. Orfeo de Sants)
Tel. 421 89 19

Tele-Lux

COMPONENTS ELECTRÒNICS

- Tot per al professional, estudiant i afeccionat.
- Equips d'antenes i comunicació.
- DISTRIBUIDOR: SALES KIT

Sagunt, 115 (cantonada Olzinelles)
Tel. 421 11 22 SANTS 08014 BARCELONA

**prat
suñol**

Llistes de Noces.

Cortinatges.
Persianes.

Sants, 66
431 64 44
Barcelona 14

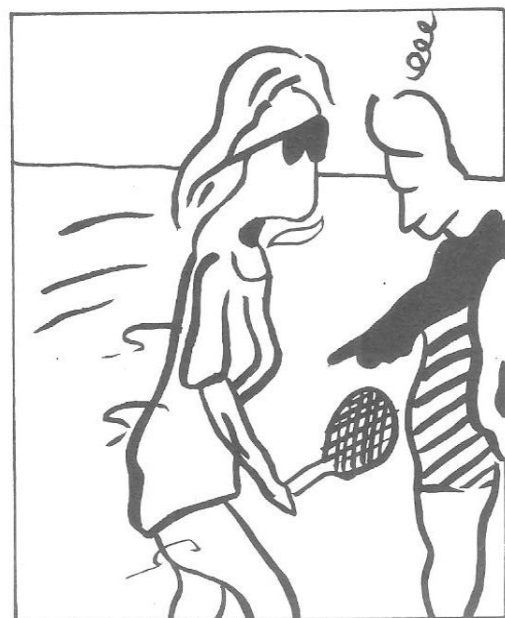
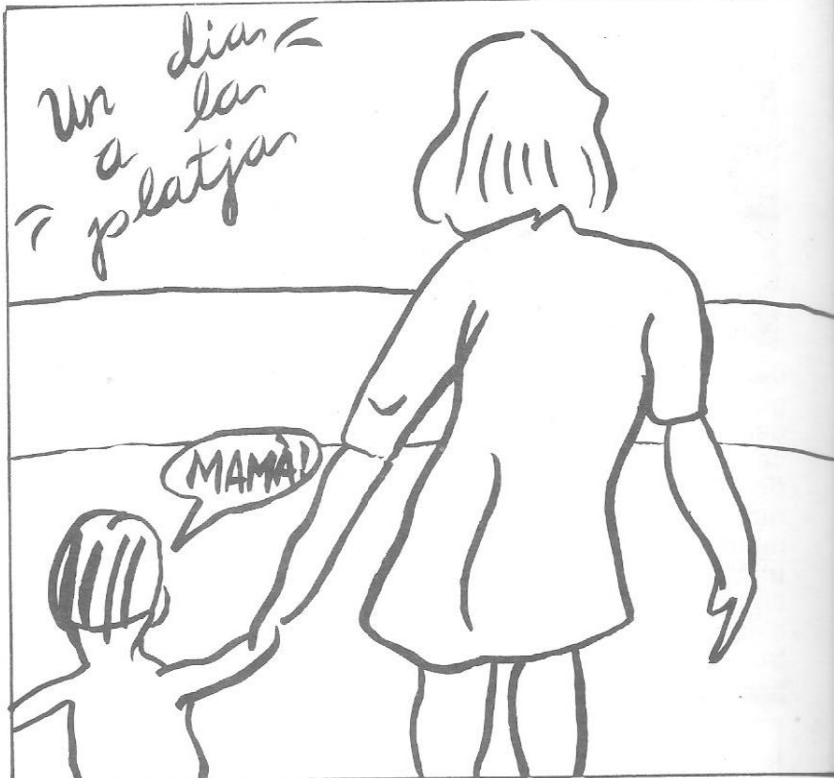
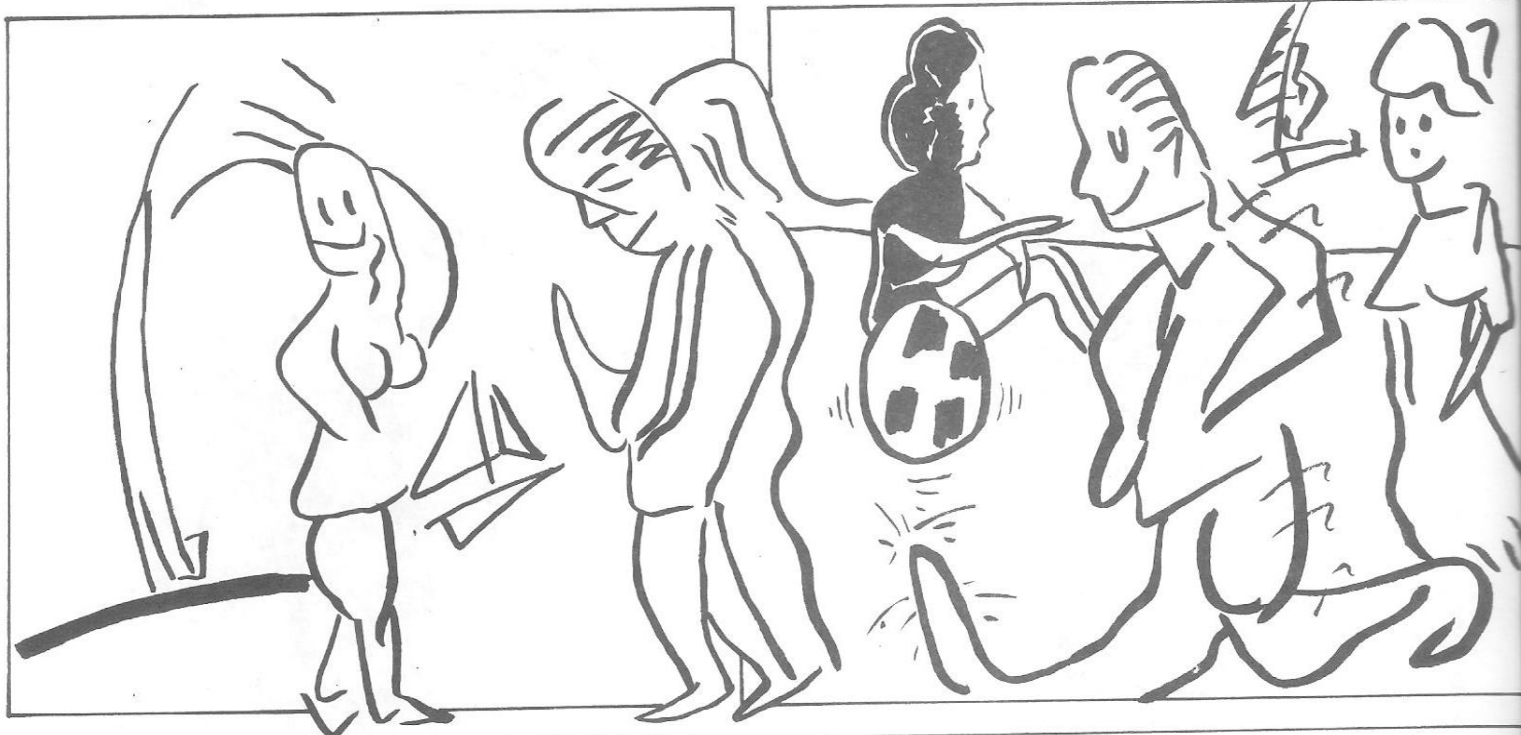
EMY PIEL

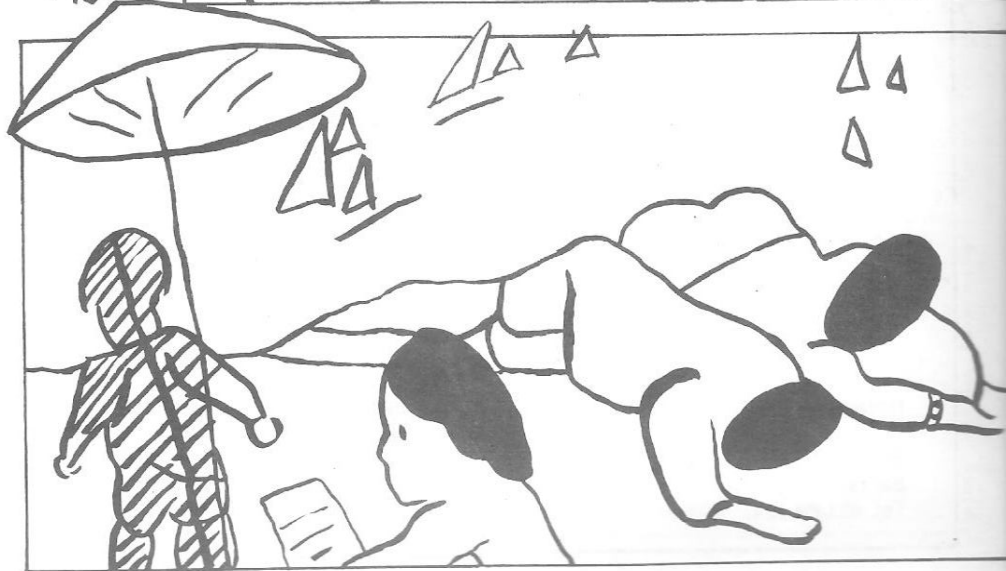
FABRICACIÓN PROPIA:

Peletería
Bolsos
Maletas
y complementos en Piel

Calle Sans, 109 — Teléfono 339 54 63
Barcelona 28

ARISTOPHELES
1985

Consell Consultiu: Reflexions emprenyadores (amb perdó)

Des de fa temps, el Moviment Associatiu ha fet palesa la necessitat d'apropar l'Administració al ciutadà, així com de potenciar la participació en tots els assumptes municipals que l'afecten directament. És una reivindicació més antiga que l'anar a peu; fins i tot fa vergonya insistir-hi. Els diferents Consistoris que «ens van honrar» amb el seu mandat, feien mala cara quan es parlava del tema. Durant les primeres eleccions democràtiques, tothom pensava que el bell somni es faria realitat; després es va comprovar que el procés de canvi era lent i les coses estaven «atacades y bien atadas», amb nussos i embolics ben forts. Els anys han passat, però moltes d'aquelles dificultats inicials continuen sense solucionar-se: certs funcionaments de l'aparell burocràtic, lleis anteriors que limiten els resultats dels actuals Ajuntaments, etc.

— Pss, pss. Joven! Déjese de peroratas, que siempre está igual, y vaya al grano. ¿No tenía que hablar del «Conejo Consultivo» o algo por el estilo?

El «Conejo Consultivo», o millor dit, el Consell Consultiu, car si tots els Estaments estan per la normalització del català, sense necessitat de fer pintades als rètols i aquestes coses tan lletges, és el nom que ha de tenir, és una experiència pilot que comença a desenvolupar-se en el nostre Districte. La idea es aconseguir una via de participació real, ja que s'estableix una coordinació permanent i formal entre les Associacions, Entitats i el Consell de Districte; acon-

seguint amb aquesta relació fórmules diverses de col·laboració i també de confrontació més directa i regular. Per tirar endavant aquest ambiciós projecte, els membres de la Comissió han elaborat unes normes provisionals de funcionament a l'espera d'ajustar-les definitivament, si així es creu adient, i no entra en contradicció al Reglament de Participació Ciutadana que s'aprovarà a la Casa Gran. Si no passa res estrany, clar.

— A ver muchacho! Concrete de una vez; éste Consejo... perdón, quiero decir Consell, para que vea mi buena predisposición a integrarme; aunque no será por el ejemplo de las Instituciones de aquí. Sin ir más lejos el otro día observé que la calle 26 de Enero, continua con el mismo nombre que le pusieron los «otros» y como no, en castellano. Y sirva como muestra porque... Pero a lo que iba. ¿Como estará estructurada está participación?

El Consell Consultiu estarà integrat pel Regidor, un nombre de cinc representants del Consell Municipal, i un màxim de vint per part de les Entitats que estiguin inscrites en el Registre d'Entitats i Associacions que romandrà a l'abast de tothom. Per escollir aquests últims, la representació s'ha distribuït segons les zones i la quantitat d'habitants que tenen els diferents barris. Els criteris s'han aplicat d'una forma suficientment flexible com perquè ningú no es sentís discriminat. A Sants, Hostafrancs i la Bordeta li corresponen 6 representants; a Zona Franca 5; a Poble Sec-Montjuïc 4; i Magòria-Font de

la Guatlla 1. Malgrat que els escollits pertanyen a zones diferents, hi ha la voluntat comuna de tenir una visió i interès global de Districte i no pas de Zona o del nucli on es desenvolupen.

Però, i al marge de les dificultats que puguin sorgir en el normal funcionament del Consell Consultiu, i comptant en el bon desig de l'Administració i del conjunt de membres, un dels obstacles més importants a superar és la gran diversitat i complexitat dels barris del nou Districte. Els dèficits dels nostres conveïns de Zona Franca, per exemple, són totalment diferents als de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, tot i que el denominador comú és el mateix: les greus mancances que plegats patim. També la idiosincràsia que evidentment caracteritza a cada un dels nuclis històrics d'aquesta unitat municipal, és un factor a tenir en compte.

El camí no és fàcil, però val la pena fer un gran esforç col·lectiu per poder materialitzar la desitjada Participació, que ajudi a resoldre i a avançar a una situació millor. Ara per ara, el Consell Consultiu pot ser l'eina adient. El temps ens ho dirà.

Ah! bones vacances a tothom. Si ja les has fet, no et desanimis, ja falta menys per Nadal. Si no les fas ni les pots fer, pensa en la dita que «a l'estiu tota cuca viu», i es pot passar la mar de bé a qualsevol lloc.

Text: Jordi Clausell i Subirats

CALÇATS *Valleò*

ESPECIAL
PLANTILLES
NÚMEROS GRANS
BOSSES DE PELL

Sants, 49 Tel. 421 09 30 08014 BARCELONA

ESPECIALIDAD EN
VESTUARIO TEATRO Y DISFRA-
CES

NOVEDADES ROSA

Riego, 23
Tel. 431 68 07
Sants

la llesca

Galileo, 155 - Tel. 330 74 05

PATÈS I FORMATGES
SELECTES
OBERT DE NITPERÒ ÉS INCREÏBLE! EL
PREU DE SUBSCRIPCIÓ
ENCARA MÉS BARAT!ÉS JUST
EL QUE M'HA
VIA SOBRET
DESPRÉS DE
MENJAR BÉ!

granja
L'especte
entrepans
especialitats
batuts
guarnissos
cocada

Olzinelles, 109

RESTAURANTE
(Especialidades)

isidro

Consejo de Ciento, 51 — Béjar, 32
Teléfono 325 28 95
08014 BARCELONA

GRANJA SANTS
- J. GUARDIA -

DESAYUNOS Y MERIENDAS

Sants, 34 bis - Tel. 431 52 07
BARCELONA

ar/qui

OBERT TOT L'ESTIU

formatges
patès, fumats
amanides
vins escollits...

Alcolea 19 SANTS
BARCELONA

«PARA UNA COPA AMENA...»

GARDEN BAR

Avda. de Madrid, 198 (Esq. Galileo)
Tel. 339 72 27 (Sants)

«I PER UN BON MENJAR...»

RESTAURANTE
MIRAMAR

Playa San Miguel
Final Almirante Aixada
Tel. 319 30 86 (Barceloneta)

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom.....

Carrer.....

Població..... D.P.....

Telèfon..... Activitat.....

Vull rebre la revista TRENC D'ALBA a partir del nú-
mero a través de la modalitat següent:

Subscripció normal (10 números) 800 ptes ☐Subscripció de suport (10 números) ptes ☐

Signatura,

Els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta,
atenguin els rebuts que els presentarà la revista «TRENC
d'ALBA» (Alfred Picó o Manel Gómez).

Titular compte.....

Banc/Caixa.....

Agència.....

Nº Compte/llibreta.....

Població..... Data.....

Signatura,

ENVIEU-LO A «TRENC D'ALBA»,

c./ Olzinelles 30, 08014 Barcelona

Núria Feliu: 20 anys de Cançó

En pocs dies ha tingut dos homenatges: Un a la «Cova», dels seus companys de professió, dels seus amics, de gent coneguda del món de l'art i la intel·lectualitat. Va ser un homenatge sorpresa, íntim, sense «premsa», sense publicitat, ni ella mateixa no ho sabia. I la «Cova» va estar plena de gom a gom.

I un altre, al «seu barri», mogut per l'estimació de tota una gent que l'ha vist créixer, lluitar, patir i triomfar. D'una gent que la sent, la sap seva, que l'estima no sols perquè és la Núria Feliu, sinó perquè per a tots nosaltres és la Núria, la xicoteta que venia a la plaça, que jugava a la Plaça «Vella», que feia teatre, que cantava, que sempre ha estat lluitant pel Barri i amb el Barri...

I l'Auditori de «Cotxeres» va ser petit, i el sopar amb una «paella» gegant per a cinc-centes persones va quedar petita, i més i més gent que va venir al «saraó» de fi de fes-

ta. Tot un barri per la NÚRIA.

— Núria, què sents amb aquests homenatges?

— És un tipus de sentiment molt difícil d'expressar perquè no

es pesen ni es medeixen, es toquen. No, no sé explicar-ho. Se sent, se sent, i llavors és una gran emoció. Qualsevol cosa que pugui dir em quedo curta.

— Com et trobes ara que tens vint anys?

— No. Que tinc vint anys ja fa més de vint anys. Mira, no sé com explicar-ho, jo sóc una persona que no mira endarrera, vull dir que això sols ha estat una ullada. Sóc una persona que viu molt el present i de cara al demà.

— Núria, per què aquest amor al «teu» barri?

— Jo he nascut aquí, visc aquí, ací hi ha la meua gent, em sento còmoda i estic bé. No tinc cap necessitat de sortir-me'n. I per què has de marxar d'on has nascut? El fet que jo sigui més o menys popular? això és quan surt a l'escenari, jo sóc una persona absolutament normal. A mi m'agrada estar envoltada per la gent que m'estima, de la gent que m'entén, que m'ha vist néixer, i que jo he vist néixer. Si hi ha altra gent que, per ser més important, ha de marxar del lloc on ha nascut, per a mi, són uns desgraciats. Ara vull dir que no tothom pensa com jo. Jo no tinc perquè, no he sentit la «necessitat» d'haver de marxar.

— Per què no t'has casat?

— És que no crec que hi hagi cap necessitat... però, és que m'havia d'haver casat? Per a mi el fet de no haver-me casat no té cap importància.

— Però «oportunitats» no te n'han faltat, ni te'n falten, oi?

— Bé... això deixem-ho. Ací sí que no faig cap comentari...

— Núria, tu vas començar amb el teatre. Quan tornaràs a fer-ne? o fer cinema, o TV?

— Si, això del teatre està pendent, tornaré a fer teatre. Això del cinema no en tinc ni idea, i tampoc no és un camp que m'agradi. Hau-

LA NOVE
JUEGOS TOALLAS
JUEGOS CAMA
GRAN SURTIDO EN
PAÑOS DE COCINA,
DELANTALES, ETC.

ALGODONERA
TEXTILES PARA EL HOGAR • TOALLAS • MANTAS

Sant Antoni, 13 Tel. 339 50 82 SANTS

Pastisseria - Confiteria

milá

Pastissos noces
i aniversaris
Dolços fins
Elaboració de qualitat

España Industrial, 6 Tel. 431 76 88
08014 BARCELONA

ELETERIA

ESCOLÁ

MODELS EXCLUSIUS
CONFECCIÓ A MIDA
DISSENY: M. DOLORS FÀBREGA

Creu Coberta, 121 Tel. 431 53 90
08014 BARCELONA

ria de ser una cosa molt «especial» i que m'enamorés molt, com no m'agrada tampoc la televisió. El teatre bé, tornaré a fer-ne. Ho tinc clar.

— Entre cançó i teatre, que escolliries?

— No vull escollir. M'agrada cantar, m'agradarà tornar a fer teatre, però... no m'agrada excloure. I si he d'escollir he d'excloure, i no vull... entens?

— Núria, tu no tens el gran muntatge publicitari d'altres figures de la cançó i, no obstant, tens un públic molt fidel, molt «teu», per què?

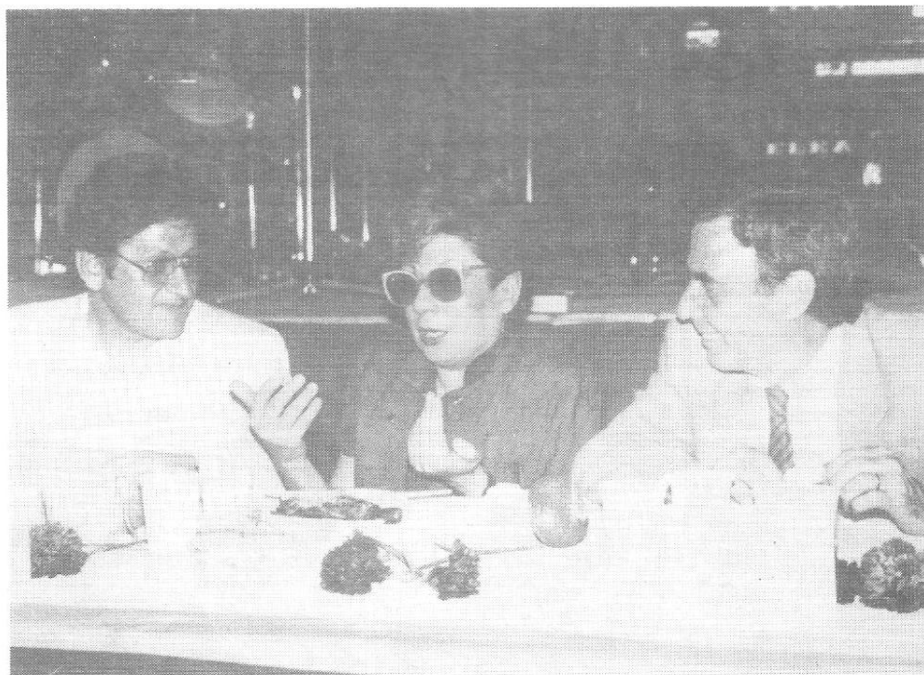
— No, no, que va... però és que la gent és prou intel·ligent, i el poble és savi. I el poble sap si se'l manipula o no. Jo he de dir que sóc una persona de grans fidelitats i, llavors, això la gent ho capta, ho nota i ho sent.

— Tornarà alguna vegada el «tandem» Núria Feliu-Tete Montoliu?

— És possible que fem un altre disc. El que passa és que no pots estar vint anys fen un «tandem», però és molt possible que tornem a col·laborar.

— Núria, què estàs preparant ara?

— Bé, tinc la gravació del disc que sortirà per les Festes de la Mercè, que serà dels Vint Anys de Cançó i en el qual participarà Josep Carreras amb tres cançons. Tinc un especial el dia vint-i-quatre de juny, sí, el dia de Sant Joan, amb un programa d'una hora dedicat a l'Alguer, en què jo sóc presentadora i, bé, jo en vaig tenir la idea, per a parlar de la catalanitat de l'Alguer, i és un programa que em fa molta il·lusió. I després aca-

bar l'especial per a la TV3 que vaig començar a la «Cova del Drac» i que sortirà, suposo, pel més de setembre o així.

— Tu sempre has participat i lluitat pel barri, és que pertanys a algun partit o tens alguna preferència «política»?

— No, no. Jo he lluitat com ha pogut lluitar qualsevol altre veí, perquè sóc una veïna més i perquè visc en aquest barri, i perquè m'interessa que l'entorn sigui molt més amable i no tan agresiu, i perquè no ens acabin de malmetre el nostre barri. I si per això s'ha de lluitar, doncs una s'ha de llançar al carrer. Perquè si no ho fa la mateixa persona que hi viu, segur que no ho faran els de fora. I jo sempre dic que en aquest cas meu, si sóc més o menys popular estic al servei de la gent. La popularitat ha de revertir a la gent, que és la que ens fa populars i posar-ho al seu servei. Per a mi és la meua filosofia. I en quan a la meua etiqueta «política», no, no en tinc cap, ni sóc militant, ni sóc de cap partit polític. Vull dir, sóc una nacionalista aferrissada i lluito, bé, de la mateixa manera que lluito pel meu barri, lluito pel meu país. Aquesta és la història.

— En temps anteriors, has tingut molts problemes?

— Més o menys com tothom. Vull dir, jo suposo que tothom que volia fer quelcom i volia reafirmar la seva identitat, doncs rebia. Jo

també he rebut, com moltíssima gent anònima.

— Què opines del present i futur del nostre país?

— Ai! mira, a mi em sembla que ens hem d'arremangar molt. Catalunya ha de lluitar constantment perquè no tenim a l'Estat espanyol governs democràtics. La cosa no pinta fàcil, vull dir que s'ha de continuar lluitant. Em sembla que mentre no tinguem estat, i Catalunya és una nació sense estat, haurem de «triscar», està claríssim. El que es pensi que perquè tenim un Estatut i una Generalitat està tot fet... ni molt menys! Al contrari, jo crec que últimament estem en una situació en què hem deixat d'assolir moltes coses.

— La teua opinió sobre l'avortament...

— Crec amb l'autodeterminació de cadascú. I és la dona la que ha de decidir en tot moment absolutament.

— Ets «feminista»?

— Bé, jo sóc una persona, una dona. I lluito a diari i al moment per poder estar al lloc que jo crec que s'ha d'estar. Això ha estat una lluita de sempre, potser no he estat per agafar pancartes per anar pel carrer com a «feminista» d'aquelles de «cremar-ho tot», però sí de la lluita diària, plantant cara, i demostrant que una dona pot estar i ha d'estar al nivell que pugui estar un home. Jo crec amb l'ésser humà.

— Si tornessis a néixer què t'agradaria ser?

— El que sóc, absolutament. Em tornaria a equivocar, tornaria a fer el que he escollit. I bé, em sembla que tornaria a passar per tot el que he passat.

— Tornaries a passar per tot?

— És que si no són aquelles, seran altres coses, entens? perquè no hi ha res perfecte, ni res que vagi com una seda, ni la felicitat absoluta. Per tant, si no t'equivoques en una cosa t'equivoques en una altra. Bé, sols hi ha una part de la meua vida desgraciadíssima que és la part familiar, en quan jo m'he quedat sense mare, sense pare, i sense germà sent jove. Aquesta part és per a mi la desgràcia més gran que m'hagi pogut passar, i això sí que és una cosa que naturalment no voldria tornar-ho a viure.

— Tens algun hobby?

— Bé, més que hobby m'agrada els caps de setmana passar-los a Collbatò, estar amb les plantes, anar a buscar cargols, faig punt d'allò... com es diu, ah! «petit fua». M'agraden els treballs manuals, trenquen una miqueta amb el que faig durant la setmana. M'agrada molt la cuina, bé, em distrec molt, vull dir que sóc una persona que difícilment s'avorreix. Trobo que hi ha tantes coses... que sempre hi ha alguna cosa per fer.

— Algun esport?

— No. Però mira, ara mateix

me'n vaig amb en Nicolau Casaus a un sopar que m'han invitat a la «Penya Barcelonista» i m'inviten moltes penyes i a mi m'agrada molt anar-hi, i una és «culera» de tota la vida, i sóc del Sants, i també del Sant Andreu del qual sóc padrina, però fer-ne, no. M'agrada molt que el facin els altres, però jo, no.

— De quin signe ets?

— Virgo amb ascendent Escorpi.

— Creus en la carta astral?

— Sí, sí, jo me la faig cada any. No ho segueixo dia a dia, ni mes a

mes, però m'agrada tenir una visió de l'any, sabent jo que en tot moment seré jo qui decidiré. No m'amoïno molt però hi ha coses que m'han passat i després he mirat la carta i he dit, «ei, hosti tu!», doncs mira, m'ha passat. Però jo no sóc una fanàtica, ni sóc absoluta amb les coses, vull dir que sóc una persona molt dúctil, i bé, m'ho miro, i bé sí, però sense fanatisme.

— Creus en Déu?

— No, sóc agnòstica.

— Núria, quines perspectives tens si algun dia has de deixar la cançó?

— Oh, i tant! que hauré de deixar de cantar, tu diràs. No em vull convertir en una mòmia cantant. Quan no em pugui comunicar amb la gent, i no ens puguem dir allò que ens diem quan actuo, doncs, jo sabré que s'ha acabat i plego. He treballat tota la vida i no m'espanta treballar. El que sí que passa, el que sí que m'agradaria és estar vinculada amb aquest món de la música, el teatre, la cançó, dels mitjans de comunicació.

— Núria, per acabar, què has fet per tenir aquests ulls tan vius, tan macos?

— Ui, d'entrada sóc miop perduda. Si són macos o no ho són, això no ho sé, això li hauria d'agradir al papa i la mama!

L'Esperanto, l'idioma del món

No us heu preguntat mai per quina raó existeixen tantes i tan diferents llengües? I no heu deduït, posteriorment, que seria més planera la comunicació entre les diferents nacions si només n'existís una? L'Esperanto sorgí per relacionar tots els pobles sense atacar, però, cap de les llengües, petites o grans, existents. Per això l'Esperanto és titllat d'idioma del món. Maco, oi?

L'Esperanto fou creat per Lazarus L. Zamenhof, un jueu-polonès, l'any 1887. És doncs una llengua artificial basada en una síntesi de les llengües indoeuropees més parlades. D'ençà la seva aparició no ha fet més que estendre's arreu del món, vers l'objectiu que sens dubte li fou assignat: el de solucionar el problema de la comunicació internacional.

Trenc d'Alba ha volgut conèixer més d'aprop l'esperanto i hem visitat la Llibreria d'Esperanto, situada al carrer Carreras i Candi n° 36, del nostre barri. Allà hem xerrat amb en Salvador Aragay i Galbany, President de la Federació Espanyola d'Esperanto, el qual ens ha explicat què és i què significa l'esperanto. Per l'entusiasme que traspuja cada mot d'aquest esperantis-

ta, no dubtem que el futur d'aquesta llengua està evidentment assegurat. «L'Esperanto —ens diu— està reconegut pels principals organismes d'àmbit mundial, la ONU, la UNESCO, la Creu Roja i el Parlament europeu entre d'altres. En determinats països, com la Xina, s'editen publicacions oficials (Oficina de Turisme) en esperanto. A nivell mundial —continua— el màxim organisme esperantista és l'Universala Esperanto-Asocio (UEA), format per uns 80 catedràtics i professors, que manté contactes amb tots els centres esperantistes i controla la creació del vocabulari (noves paraules d'acord amb les noves tecnologies, etc.). «Un total de més de 250 publicacions esperantistes d'arreu del món, garanteixen una fluida comu-

nicació entre els diferents centres. La més important d'aquestes és «Esperanto», l'òrgan oficial de la UEA, així com l'«Heroldo» que és el full quinzenal informatiu. Els actes i trobades esperantistes es multipliquen cada any. Prop de 220 d'aquestes reunions se celebren actualment i permeten de posar en contacte les experiències comunes dels diferents centres. A Catalunya, ens diu en Salvador, existeixen unes 25 associacions esperantistes, les tres més importants de les quals tenen la seu a Barcelona. Són la Federació Espanyola d'Esperantistes, l'Institut Espanyol d'Esperanto i l'Associació Catalana d'Esperanto (KEA), creada l'any 1981 i no vinculada a les anteriors. De fet, la tradició esperantista a casa nostra ve de lluny. D'ençà 1904, les associacions i centres esperantistes a Catalunya i en general a tots els Països Catalans s'han desenvolupat amb una gran vitalitat. Potser la més reeixida fou la Kataluna Esperantista Federacio (1910-1939) la qual celebrava uns Jocs Florals Internacionals i traduïa les principals obres de la literatura catalana. La Generalitat Republicana emprà a bastament l'Esperanto i fins i tot el volgué declarar oficial a l'ensenyament de les escoles.

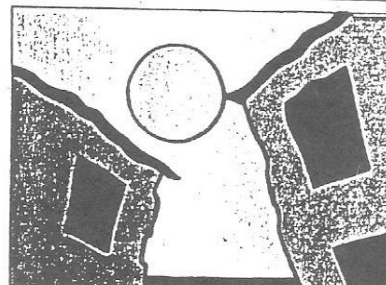
Però, com és l'esperanto? Necessàriament és una llengua molt simple que no té ni excepcions ni accents gràfics i totes les paraules són planes. Cada lletra té un so alfabètic determinat per la qual cosa si es pronuncia bé, hom no es pot equivocar quan escriu. Pel que fa a la construcció de paraules, es basa en un sistema d'afixos. Això vol dir que partint de l'arrel d'una paraula, per exemple del mot «paraula», l'arrel és «parol», i afegint unes determinades terminacions gramaticals («o» per als substantius, «a» per als adjectius, «e» per als adverbis, etc) es pot anar construint tota una família de mots. D'una mateixa arrel s'han arribat a fer fins 40 mots derivats! Com podeu veure, és quasi mecànic, això possibilita que amb unes poques lliçons i una mica de pràctica, de seguida l'aprenent pugui parlar-lo com a mínim col·loquialment.

Com ja hem dit, l'Esperanto facilita la comunicació entre els pobles sense anorrear llurs respectius idiomes. Això cal subrat-

Camilo José Cela naskiĝis en Padrón, vilaĝeto galega, en 1916, filo de patro hispana kaj patrino brita. Membro de la Akademio de la Hispana Lingvo. Nuntempe la plej konata kaj populara verkisto hispana. Poeto, romanisto, eseisto prelegisto. Pluraj stratoj de urboj kaj vilaĝoj hispanaj portas lian nomon.

c.j.cela: la familio de pascual duarte

c.j.cela: la familio de pascual duarte

hispana literaturo

llar-ho, i'prova és que han estat les nacions amb llengües minoritàries o oprimides (començant pel propi Zamenhof i seguint pels catalans, bascos, provençals, flamencs, croates, etc.) les que n'han fet un ús més extens precisament per donar a conèixer les seves respectives problemàtiques arreu del món.

Pel que fa al nostre barri, en Salvador ens diu que existeixen uns contactes amb el Centre Cívic que creu que caldria estrényer més. A més, ens informa que el proper 23 de juliol s'enceta el curs d'estiu d'esperanto, el qual se celebrarà a la pròpia seu, al Carrer Carreras i Candi nº 36, de 20 a 21 hores. Qui vulgui més informació, pot trucar

al tf. 240 26 62.

Abans d'acabar, en Salvador vol remarcar tres punts. El primer és que aprendre esperanto no pressuposa cap condicionament ideològic com algú pot pensar. El segon, que l'ensenyament d'aquesta llengua és, per acord, gratuïta. El darrer és que d'aquí a dos anys, se celebrarà el centenari de la creació de l'Esperanto, motiu pel qual s'està organitzant un gran congrés i es duen a terme traduccions d'obres conegudes, la primera de les quals ha estat «**La familia de Pascual Duarte**». A més ens dona uns fulls editats pels ajuntaments de Manresa i Sta. Coloma de Gramenat com a exemple de la col·labora-

ció que a partir d'ara hi haurà entre els diferents grups esperantistes locals i els seus ajuntaments envers l'ensenyament generalitzat de l'Esperanto.

Per acabar, la següent cita que figura en aquests dos fulls i que ens pot donar una idea del que representa ser esperantista: «Ésser esperantista no és només aprendre les regles gramaticals i fonètiques d'un idioma, sinó estar convençut que parlar i ensenyar l'Esperanto és realitzar una missió de fraternitat universal, d'apropament efectiu i no retòric entre els homes de tots els països i races.»

Text: Josep Sort i Jané
Foto: Meritxell Sendra

creaciones
ricart

SASTRERIA CAMISERIA
SANTS, 4 - Tel. 4314780 - Barcelona-14

«PHOTO 80»

REVELADO EN UNA HORA

C. Roses, 68 (cantonada Gallileu)

Tel. 330 78 33

SANTS - 08028 BARCELONA

SINDELEN-2

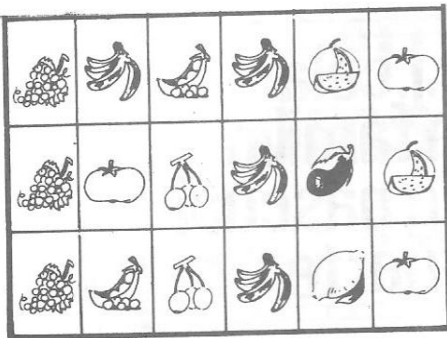
Listas de boda - regalo - video
TV color - electrodomésticos -
audio

SANTS, 41 - TEL. 421 11 20

CRISTALLFI

- VIDRE
- FUSTERIA D'ALUMINI
- MAMPARES DE BANY
- GRAVENT
- EMPLOMADES
- VIDRERES ARTÍSTIQUES
- PORTES BLINDADES
- QUADRES I MARCS

Valladolid, 17 Tel. 330 65 16
08014 BARCELONA

POSTRES INCÒGNITES

El millor que podeu fer ara que l'estiu és viu i la calor ens palpeja, és comprar un bon melonet o una síndria castissa. O bé un grapat de préssecs o qui diu un quilet de raïm, o mig i mig de prunes i figues. I qui vulgui un frigo que se'l compri. Entesos?

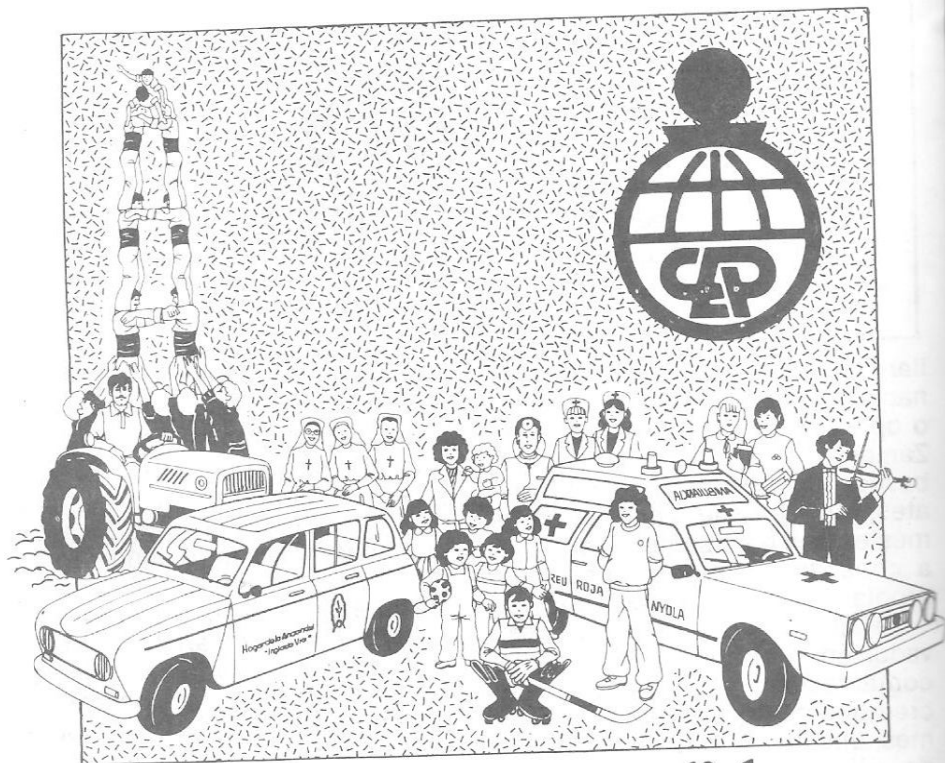
POLLASTRE PAI-PAI

Ingredients per a 4 persones:

1 pollastre.— 2 cebes.— 1 got de vi negre.— Sal.— Oli.— Pebre negre.— ¼ de litre de consomé.— Nou moscada.— Llorer.

Demana a la botiga que et tallin el pollastre a trossets, uns 7 o 8 aproximadament. Sala i empebra el pollastre trossejat i posa'l en una cassola amb la ceba tallada a rodres, un xic de nou moscada i el got de vi. Deixa macerar de 2 a 3 hores abans de cuinar-lo. Passada aquesta estona, ben estobat que ja estarà, posar-lo en una altra cassola amb oli, una fulla de llorer i el got de consomé o bé d'aigua tèbia mateix, a foc mitjà. Quan comenci a fer xup-xup i la ceba es vegi prou cuita, baixa el foc i deixa coure uns 15 minuts més. Pot afegir-s'hi una picadeta feta amb el fetge i un parell d'all. Aquest plat fet d'un dia per l'altre guanya cantidivi. El pai-pai és per si se us en va la mà amb el pebre i tota la resta d'ingredients exòtics.

Obra Social de la Caixa d'Estalvis del Penedès

Des de fa 70 anys mans a l'obra.

Ho sap tothom: estudiants, esportistes, artistes... Empresaris, pagesos, artesans... Gent de la ciutat i gent dels pobles... Tothom sap que la Caixa d'Estalvis del Penedès és sempre allà on són les necessitats de la gent: a Guarderies, Hospitals, Llars d'Ancians, Biblioteques, Escoles... Manifestacions artístiques, esportives, recreatives...

Des de fa 70 anys estem mans a l'Obra Social.

Caixa d'Estalvis del Penedès

ARRÒS D'ESTIU

Ingredients per a 4 persones:

300 gr. d'arròs.— 100 gr. de pèsols.— 1 pebrot vermell.— 3 tomàquets madurs i forts.— 1 ceba petita.— 1 pastanaga.— 200 gr. de pernil de York en un tall.— Sal.— Oli.— Vinagre.—

Bull l'arròs amb aigua i sal i un rajolí d'oli. Quan estigui al seu

punt, escorre'l i posa'l a refredar. Talla a daus petits el pebrot, els tomàquets, la ceba, la pastanaga i el pernil de York. Tot plegat, amb els pèsols, barreja-ho en un bol amb l'arròs fresquet i amaneix-ho amb oli rectificat de sal si convé. Poden afegir-s'hi unes gotes de vinagre; això depèn de qui vulgui fer-ho.

Joan Estrada: tota una vida per la Unió Esportiva de Sants

A Sants tenim un club de futbol i aquest club fins fa ben poc tenia un gran president, el senyor Joan Estrada Olerch, que va ser president de l'entitat esportiva durant 28 anys —més que el propi Santiago Bernabeu—. Ell va dedicar gran part de la seva vida al Sants.

Joan Estrada ens va deixar el passat dia 1 de juliol a l'edat de 78 anys, home d'una gran vitalitat, va estar treballant fins l'últim moment.

Fa encara no un mes nosaltres vàrem parlar amb ell, rodejat de quasi tota la junta directiva de l'U.E. de Sants, ens vàrem trobar amb una persona plena de vitalitat, que durant molts anys va lluitar pel Club, i que encara tenia molts projectes per dur a terme. La seva gran il·lusió era tornar a veure el Sants a tercera divisió, aquesta darrera temporada no ho va aconseguir, però tenia l'esperança de fer-ho en la pròxima. Nosaltres creiem que els seus nois no el defraudaran i faran pujar el Sants de categoria.

Des d'aquestes pàgines volem retre homenatge a tan gran personalitat del nostre barri, i per fer-ho, què millor que les seves pròpies paraules!

El senyor Estrada ens explicava com han estat tots aquests anys de la seva presidència i a més ens feia una mica d'història del Sants:

«La Unió Esportiva de Sants va néixer el 26 d'abril de 1922, de la fusió de les entitats futbolístiques Internacional Futbol Club, el Centre d'Esports de Sants i les ciclistes Club Ciclista de Sants i Velo Sport de Sants.

El primer gran trofeu que va rebre va ser la Copa donada per Sa Majestat Alfons XIII, conquerida per l'equip d'atletes de l'U.E. de

Sants. També són d'importància els trofeus concedits per la Federació Catalana de Futbol en conquerir el nostre club el títol de Campió de Lliga de la Tercera Divisió les temporades 1956-57 i 1958-59 —aleshores en Joan Estrada ja era president del Sants—.

El dia 23 de febrer de 1964 ens varen tancar el vell camp del carrer Galileu, per aquella època l'alcalde Porcioles ens va dir que en un any tindriem un camp per nosaltres, han hagut de passar onze anys perquè això fos veritat, aquesta va ser una de les èpoques més dures del Sants, vàrem sobreviure gràcies a l'esforç de tots nosaltres. A l'any 1975 l'Ajuntament ens va construir el camp Júlia de Campmany i ens el va cedir amb un contracte per cinc anys prorrogables. El vàrem haver de deixar la temporada 1983-84, d'allà vàrem passar a jugar a les instal·lacions esportives de la Bàscula, i d'aquí ja vàrem anar a parar a l'actual camp del Magòria.»

En preguntar-li quins són els records més amargs que té de tots aquests anys ens contestà:

«No me'n vull recordar, però hem tingut molts problemes en no disposar del nostre propi camp, hi ha hagut lloc on ens han tractat molt malament, i d'on ens han fet fora, com ens va passar amb un equip català de primera divisió que durant un temps ens va cedir el seu camp, però en anar-los malament a ells ens donaven la culpa a nosaltres per no deixar descansar la gespa cap setmana».

Com molt bé podeu veure a través de les paraules del senyor Estrada, per a ell el més important era el Sants i per ell va lluitar fins l'últim moment.

«Hem tingut molts problemes econòmics, però mai cap dels nois que juguen al Sants pot dir que

l'hem deixat de pagar, inclús els donàvem primes quan guanyaven. Això sí, quan venien a fer les proves ja sabien les nostres escasses possibilitats.»

El senyor Joan Estrada va ser qui va posar els fonaments perquè es formés el que avui en dia és la Unió Esportiva de Sants, va ser ell qui el va impulsar cap a la grandesa que l'entitat esportiva es mereix. Tots els mèrits d'aquests últims 28 anys són els mèrits d'en Joan Estrada.

D'ell podríem dir que és més que un President i que serà recordat com una de les més grans personalitats que han passat pel Sants. Home treballador i de bon caràcter va aconseguir aixecar l'equip sant-senc al temps que es guanyava les simpaties de tots aquells que varen treballar al seu voltant o de tots aquells que varen tenir l'honor de conèixer-lo. Dins d'un temps, i si la història futbolística fa justícia, serà considerat com un dels millors presidents d'un equip català. Des d'aquí volem desitjar que el somni del senyor Estrada es compleixi i que ben aviat poguem veure al Sants a Tercera Divisió.

Text: Núria Martínez
Fotos: Meritxell Sendra

El jove de Sants i l'atur

Avui en dia, els joves tenen tres opcions a l'hora de distribuir el seu temps: estudiar, treballar o estar en atur.

El percentatge de joves en atur és prou elevat, així ho demostren les estadístiques, i els joves de Sants no són pas una excepció. Precisament per aquest motiu, hem volgut saber com veuen i viuen ells el problema de l'atur.

Parlar en el moment actual de manca de llocs de treball no és cap novetat, sinó un fet quotidià que afecta un percentatge prou colpidor de població a l'Estat espanyol; segons dades de l'OCDE, es calcula que a finals de 1985 un 21'5% de la població activa es trobarà aturada.

Recordeu la frase que s'emprava els anys seixanta per «lligar» era aquella de «¿Estudias o trabajas?», vint anys més tard —tot i que les «tècniques d'abordatge» han canviat— hauriem d'afegir-hi un tercer terme; «¿Estudias, trabajas o estas en el paro?» Precisament això és el que vam fer, i així el dilluns 3 de juny d'enguany vam agafar les eines de treball i vam «plantar la paradeta» a la Plaça de la Farga, amb el propòsit d'esbrinar quin percentatge de joves aturats hi ha al nostre barri, els resultats obtinguts són prou eloqüents.

Quan trobaré feina?

Aquesta és l'eterna pregunta que es fa molt jovent d'arreu. Un cop acabats els estudis, al nivell que sigui, molts joves ens trobem davant d'una realitat prou dura: estem en atur.

Dilluns 3 de juny fa força calor, la gent entra i surt de l'Oficina d'Ocupació de l'INEM, a la Plaça de la Farga, 10. Veiem entre ells molta gent jove, a ells, a aquests joves entre els 16 i 30 anys, ens hem adreçat per realitzar la nostra enquesta.

Hem enquestat 50 persones, de les quals un 75% eren nois i el 25% restant noies. No cal dir que la majoria eren aturats.

A l'hora de parlar sobre quin tipus de treball preferirien fer, manual o bé intel·lectual, aquest ha estat el resultat:

El 30% dels nois prefereixen un treball de caire intel·lectual (ensenyament, mitjans de comunicació, Administració, etc.) envers el 35% de noies. Els nois de Sants demostren una clara tendència per les feines de caire manual (deliniació, mecànica, etc.) així ho manifestà un 70% dels nois i un 65% de les noies.

Hi havia un punt que ens interessava especialment, la qüestió econòmica, quin nombre de població enquestada prefereix un treball mal remunerat però que sigui del seu gust i a la inversa? Els resultats són prou sorprenents.

El 80% dels nois i el 90% de les noies prefereixen guanyar pocs di-

ners però fer un treball que els vingui a mida, només un 20% i un 10% respectivament manifestaven tot el contrari.

Jo crec que...

Voliem fer un incís, que els enquestats expressessin tot allò que no havíem preguntat.

Fixeu-vos en el següent estudi:

No fa cap observació	30%
Fa observacions	70%
total	100%

D'aquest 70% de joves, el 90% demanen que es fomenti la creació de cooperatives, existents ja a altres barris i districtes com són el cas de El Raval o Nou Barris.

Un 97% demanen que es destinin més diners a les iniciatives fomentades pels propis joves, un 92% dels nois ens manifestava que la mili és un fre important abans dels 20 anys, el 8% restant deuria ser excident de cupo, no us sembla!

Solucions per a un problema

De què serveix tot un batibull de xifres si no hi ha solucions? molts dels joves enquestats ens manifestaven que per haver de subsistir, per portar un duro a la butxaca han de fer tota mena de treballs, com repartir papers de publicitat, donar classes particulars, fer «cangüros» i mil i una mena de «treballs» sense cap mena d'assegurança, tot per no sentir-nos marginats. Qui escriu no té afany de ser política, però és evident que cal la creació de Cooperatives, ajuts econòmics als joves o noves idees, tot perquè el futur d'un jove sigui la consolidació del demà.

Text: Júlia Badal

Electrònica LLORENÇ

Servei Tècnic Ràdio-TVC
Ordinadors - Venda material
elèctric

ORDINADORS «AMSTRAD»
Sagunt, 106
Tel. 332 11 78 (Sants)

VILADOMAT PILOT

SEAT

AUDI

WW

Comercial:

Viladomat, 297
T. 250 91 65-66
(Entre París/Londres)

Comercial i
Assistència
Tècnica
Moianès, 47
T. 421 93 50
Hostafrancs

regals

Montse

llums

SANT ANTONI, 12
☎ 431 58 90 - BARCELONA-14

L'or, un desconegut

Potser fou l'or el primer metall conegut per l'home. La seva presència als dipòsits al·luvials dels grans rius, a les riberes de les quals es desenvoluparen les primeres civilitzacions va permetre que aviat fos recollit, admirat i utilitzat com ornament, ofrena i, més tard, com a moneda.

La seva estructura atòmica, on els seus electrons estan fortament units entre si i no tenen quasi cap possibilitat d'ésser compartits amb altres àtoms per formar un enllaç químic li donen una vida pràcticament eterna. Tan sols es pot dissoldre en «aigua règia» que és una combinació d'àcid clorhíric i nítric.

Té un pes específic molt alt, 19'3, superior a la majoria de metalls. És dúctil i maleable. Una unça (31'1 gr.) pot estirar-se en un fil de quasi 105 km. de llargària, o pot convertir-se en una làmina de 10 m² del gruix d'una deumilhèsima de mm., aproximadament 500 vegades més fi que un full de diari. És bon conductor de la calor i l'electricitat, així com bon reflectant.

Per poder obtenir una unça s'han d'extreure tres tones de mineral des d'una profunditat de 3.000 mts. Després s'ha de triturar, cribar i tractar-lo químicament. L'or és escàs, i les mines cada cop s'esgoten més ràpid. Tot l'or extret des que es coneix podria ésser transportat en un modern petrolier.

Però per les seves propietats, cada dia té més utilitats. Ja no és sols símbol de l'«amor», com ornament, etc. L'arqueòleg veu l'or com un testimoni de la història,

donat que les antigues civilitzacions ens han deixat objectes d'or, descoberts als temples i tombes. L'astronauta l'utilitza per protegir-se de les extremes temperatures de l'espai. Els sistemes electrònics dels coets i els ordinadors van protegits per una finíssima làmina d'or. Una altra finíssima capa al parabrises dels avions impedeix que es formi gebrada i baf, així com evita reflexos i radiacions perilloses a grans alçades.

L'or es barreja amb altres metalls, i tres són les raons principals:

— Millorar-ne la duresa (en estat pur és molt tou);

— Aconseguir variacions de color.

— Abaratar el preu final en haver menys quantitat d'or pur a les peces.

La seva coloració depèn del metall que s'ha afegit, i de la quantitat d'aquest. Les coloracions més conegudes són:

— or groc: conté un 75% d'or pur. L'altre 25% està compost de coure i argent a parts iguals.

— or rosat: Al 25% hi ha més coure que argent.

— or pàlid: Al 25% hi ha més argent que coure.

— or blanc: El 25% està compost per paladi, níquel, rhodi i altres.

— altres colors menys coneguts són el groc verdós i blavós.

Hi ha total llibertat per fer qualsevol color mentre continguin un 75% d'or pur. És per això que és molt difícil trobar dues peces d'or del mateix color si no han estat fetes pel mateix fabricant. Però com que tots els colors han de tenir la

mateixa quantitat d'or pur, la qualitat i el preu han d'ésser iguals o molt semblants.

La concentració d'or dins una lliga es mesura segons la llei de l'or en quirats. La màxima puresa són 24 kts. A cada país s'estableix la venda d'un o més tipus d'or. Cadascun d'ells ha de contenir un determinat percentatge d'or pur.

A Espanya fins que no s'aprovi la nova llei de metalls només tenim un tipus de llei, la de 18 quirats. A la nova llei ja es permetrà també la venda d'or de 14 quirats.

La llei de 18 kts conté un 75% d'or pur, mentre que la de 14 en tindrà un 58,33%. Com que la paraula quirat també s'utilitza com a unitat de pes en gemologia, i per evitar confusions al públic, cada cop s'usa més per indicar la puresa de l'or la forma de mil·lèsimes i es va oblidant la nomenclatura en forma de quirats. Així, els 18 kts. passaran a dir-se 750 mil·lèsimes i els 14 kts s'anomenara de 585 mil·lèsimes.

Quan més baixa és la qualitat de l'or més gran és la possibilitat que la peça es vagi enfosquint amb el pas del temps, o inclús pot provocar alguna reacció al·lèrgica al contacte amb la pell i la suor. Aquestes reaccions no són produïdes per l'or sinó per altres metalls que l'acompanyen en formar la lliga.

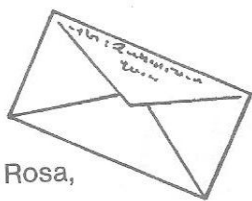
D'ací surt la recomanació d'utilitzar or de 1ª llei sempre que es pugui. També és molt aconsellable comprar sempre les seves joies en un establiment de la seva confiança, així com demanar una factura on posi el tipus d'or que ha adquirit.

Josep M. Balbás
—joier—

KOHINOR

JOIERIA

Creu Coberta, 88 Tel. 4314889 Barcelona

Carta

Tan estimada Rosa,

Estic força segur que restaràs ben sorpresa demà, quan trobis aquesta carta en obrir la bústia i vegis qui la tramet.

Ho recordes? El bar no era massa ple. Així t'agrada, que el soroll de gent no destorbi la música. Tot va ser entrar i seure al tamboret de la barra i tenir alhora la sensació, gairebé física, de la teva presència. La situació em resultava incomprensible. Amb la cervesa al got, vaig provar de localitzar-te, perquè sabia que hi eres.

És clar que hi eres! Allí, a la taula del racó de l'esquerre, d'esquena a la porta i a mi. Solament un punt de tota la sala, el teu cabell, concentrà uns instants tot el neguit.

Em sentia llavors l'ésser humà més ínfim, ridícul, nores, corprès per l'observació atenta dels teus petits moviments. I sentia també un desig immens que t'alcessis de la cadira o que giressis el rostre, per enfonsar-me en uns segons que serien sempre, dins els teus ulls bruns, obtenint-te en intuir un mínim gest de complaença.

Un glop de cervesa tingué l'efecte de retornar-me.

Què hi fas aquí? Qui és aquest que seu amb tu? Per què t'agafa les mans? Ja t'agrada que et besis?

Em vaig aixecar per col·locar-me en un lloc on no pogués veure'm de cap manera. Una ràpida reflexió de quatre preguntes havia fet que un terror absolut se m'arapés a les costelles, a l'estómac; no miressis pas cap aquí, per Déu. Què podria fer llavors?

Des d'allí podia ja veure't el rostre i aleshores m'immobilitzava la impotència de contemplar-te tan contenta, com mai t'hi havia vist. Quin desesper sentia per no haver aconseguit mai fer-te somriure, tal com aquells moments (milions de moments acumulats em semblava) el teu amic aconseguia.

Pensava que potser seria bo que m'acostés on éreu i et mirés fixament, quasi demanant-te explicacions. Però... per què? Esperant quina resposta?

Sembles intranquilla; deu ésser que tu també notes que jo sóc a prop. Lentament em busques.

El que ell et diu et tranquil·litza. Tornes a riure, torna a besar-te.

Quan marxàreu em vingué el desig de passar vora teu, tocant-te la roba imperceptiblement.

Que n'és de barroer, que poc delicat és en ajudar-te a posar l'abric.

Això, d'alguna manera, arriba a satisfer-me. Sí, jo sempre t'he tractat com una nina, fràgil, amb la recança que pogués fer-te cap mal. I ara resulta que el que s'esbocina sóc jo.

Pensava on anirieu. A casa d'ell potser. No tenia importància. Farieu l'amor. Però no em preocupava; més m'angoixava trobar-te tan inabastable.

Moltes vegades ho havia pensat. Et vaig conformar a la meua voluntat, vaig fer-me a la teua manera. I la meua Rosa no era ben bé la Rosa de veritat. Encara que sempre em vaig negar a acceptar-ho. Ara ho comprenc. Però ara que tot s'ensorra i no tinc on agafar-me i parar el cop.

Ho recordes? Ahir era una freda vesprada de març. Poc gent era al carrer i en dies així és molt difícil que un home sol es faci companyia.

No sé quina hora és. Comença a ploure i pujo al cotxe.

Fa sis anys que t'estimo i tot sembla qüestió de minuts. T'he patit així, mos a mos. Ets tan cosa meua que confonc els límits d'on comences tu i on acabo jo. T'he fet adoració com només podia fer-ho un boig o un posseït.

En aquell bar em trencares la peixera sense adonar-te que fora de l'aigua no havia après a viure-hi. És dur acceptar que te m'escoles entre els dits quan encara no he sentit tenir-te.

Quan pujava l'escala de casa recordava la darrera vegada que vaig amar-te. Vaig reposar al replà i em pensava i em retenien els calfreds.

Més endavant t'enviaré la meua adreça. Menysprea'm, si et plau. Amb tanta intensitat almenys com jo ho faig, en haver estat tan absurdament covard.

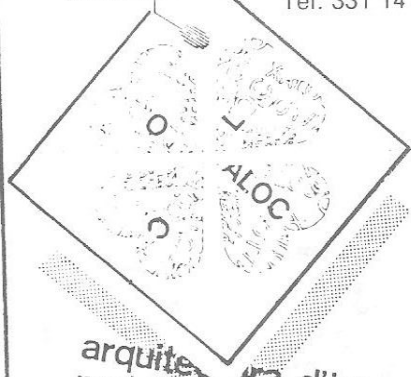
Creu-me, jo també em pregunto per què ahir, en ficar-me al llit, vaig procurar no despertar-te.

Manel Vilajosana

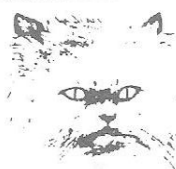
de l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana

XALOC

c/ Olzinelles 84-86
Tel. 331 14 95.

arquitectura d'interiors
mobiliari
cortinatges i moquetes
complements
l·listes de noçes

**MON
ANIMAL-1**

**GUARDERIA I PERRUQUERIA CA-
NINA**

Gats - Gossos - Ocells - Aquaris i
peixos
Accessoris - Pinsos de totes mar-
ques

REPARTIMENT A DOMICILI

C/ Noguera i Pallaresa, 22 Tel. 332 45 84
(Entre Pza. La Farga i c/ Olzinellas)

Riego, 43 Tel. 421 19 50
SANTS 08014 BARCELONA

LA LLIBRERIA DEL BARRI

Història cronològica del foc

En resposta a les nombroses cartes que hem rebut, arran de la publicació del nostre primer article (aparegut en el número de Nadal d'aquesta publicació), sol·licitant-nos més informació sobre el tema, hem elaborat una petita història del foc, que, per raons d'espai, ha d'ésser forçosament una relació cronològica.

1r grandió fet estelar —354.625 a J.C.

Huc-Foc, ciutadà de Pequín, reprèn els treballs començats pel seu rebesavi, Huc-Foc «el prehistòric»; i finalment el dia 3 de juny, a 2/4 de sis de la tarda, descobreix la manera d'encendre allò que, des d'aleshores, durà el seu nom: EL FOC.

El descobriment és acollit amb escepticisme entre la classe intel·lectual de l'època, però davant el fervor popular, acaba per acceptar-lo.

354.624 a J.C. i anys successius

Comencen a instal·lar-se fogueres a les principals tribus i fins i tot a les coves particulars dels més innovadors.

La tècnica d'encendre el foc creua fronteres (no sense problemes duaners) i s'estén, no obstant això, per tot el món.

Paleolític mitjà

Un importador molt trempat, la mandíbula del qual sembla que corre per Banyoles, introdueix el foc al nostre país.

Paleolític superior

A Catalunya, després de la campanya «Cap cova sense foc», s'assoleix un índex d'utilització del 78%.

La popularitat del foc va en augment, fins al punt que es proposa que sigui proclamat símbol sagrat. La proposta venç per majoria simple, a la segona volta, en l'assemblea de caps de de clan, amb l'oposició dels fonamentalistes, que continuaven proposant la pedra.

(el nostre poble és particular-

ment sensible a les assemblees i als acords que s'hi prenen. Això explicaria la fidelitat que hom manté, encara, no sense haver hagut de superar múltiples penalitats).

Edat Antiga

El foc manté la seva popularitat en uns índexs acceptables.

Anys 0 i immediatament posteriors

Primeres manifestacions d'un grup radical, que esdevindrà famós. Recomanen mirar el cel, en lloc de la terra, i es produeixen les primeres ensopegades. Com que no hi ha cel sense infern, envien allí el foc, on passa a fer un paper que no li toca. També inventen el pecat i el miracle, entre d'altres coses curioses.

Any 313

Les tesis celestials s'han anat imposant i així que es treuen del damunt el mal de cap dels lleons, passen al contraatac.

El foc trontolla en els seus pilars.

Edat Mitjana

Temps funestos. No hi ha més foc públic que el dels ciris. Tanmateix es manté com el primer mitjà de comunicació: la família fa els àpats al voltant de la llar.

2n grandió fet estelar

Un pacífic pagès del Penedès, encoratjat per l'escalfor del fruit de les seves vinyes, fastiguejat d'avoriment, es tira una roba de sac a les espatlles, s'entesta unes banyes de boc i se'n va de dret cap a l'església del poble enmig de

gran terrabastall. En ser davant del mossèn, troba que perd embranzida. «Jo provava d'allunyar mals esperits, sabeu? Potser fent soroll...»

Va colar.

Inquisició

Greu aberració semàntica. Els del bàcul utilitzen el foc per cremar-hi els que ballen al seu voltant. Es trigaran segles en corregir tan enutjosa situació.

Fins al 1975

Es fan pocs avenços, precedits i prosseguits per greus fracassos. Si observéssim la gràfica, veuríem minsos cims, envoltats de fondes valls.

3r grandió fet estelar

Des de feia temps, es venia sospitant que algun residu mal paït embussava la canonada, impeding qualsevol circulació en sentit progressiu.

1975

El dia 20 de novembre es confirma la hipòtesi; la crosta més dura es desincrusta pel seu propi pes i s'obre el forat.

Alguns malfiats apunten al fet que, tanmateix, no s'ha fet net.

1975 endavant

Es produeixen signes de recuperació. S'intensifica l'encesa de fogueres (en dies com el solstici d'estiu), costum que, malgrat tot, no s'havia perdut mai.

El fet més remarcable és, però, la proliferació de diables. Amb la consigna «un correfoc al dia, com a mínim», envaeixen el pla de Barcelona i rodalia. Intenció?: fer dels diables un fenomen quotidià. Reacció?: prendre's els diables com un fenomen quotidià. Resultat?: no fer-ne cas.

1985

Malgrat els dubtes i les posicions encontrades, es camina per la via de la recuperació.

En una societat en què el foc només es manifesta en les flametes dels encenedors o dels fogons, potser trobarem la verdadera dimensió del foc mític, del foc alliberador.

Amb aquest esperit, neix el **CoHectiu del Foc**.

CoHectiu del Foc

Sants la nit... i altres

«NILO»

Bona música, i sempre espectacular amb molts bons conjunts i grups. A la foto la vedette del «Ballet Cadillac» com a mostra. I mentre, música actual i sempre de «primera línia». Felicitats al «disc jockey». I si et canses de moure l'esquelet res més que baixar unes escales o entrar per l'altra porta per trobar l'ambient relaxant del «Vanity», on pots xerrar tranquil·lament, prendre unes copes, o fer una partideta de dards.

ORQUESTRA «SANTSFAINA»

Estan tocats de l'ala. Tenen tanta feina per aquests mons de Déu que no tenen temps d'actuar dins del nostre Barri. S'ho passen «bomba» amb els seus instru-

ments (musicals) amunt i avall. Toquen el que volen, el que s'inventen i, a sobre, ho fan la mar de bé. No saps qui «vacila» més, si el seu públic o ells amb els seus «fans». Val la pena escoltar-los perquè et fan oblidar les «lletres», al final de mes, la crisi mundial i tota mena de problemes, encara que després hakis de demanar hora al veterinari perquè et doni plaça a Sant Boi.

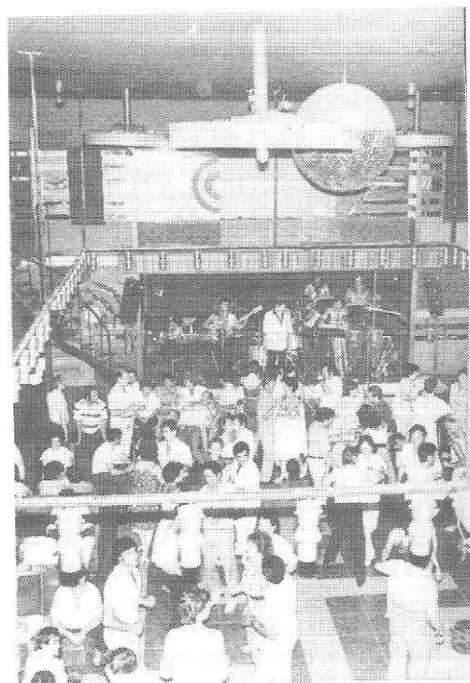
«ZAFIRO 3»

Hem tingut l'elecció de «Miss Zafiro» en una d'aquestes nits a què ens tenen acostumats els amics «Patty» i Fernando. A això li diem nosaltres «rizar el rizo» aquest any, premis, quasi, quasi milionaris amb un ambient «monstre» i unes concursants... boníssimes.... El jurat se les va veure i desitjar per poder proclamar a la guanyadora. I després han vingut les «Verbenas de Zafiro», quelcom «demasié pal cuerpo». No aconsellem als cardíacs i pusil·lànimes les «Nits de Zafiro».

«BAHIA»

El nostre «deca» al barri, i un dels «supervivents» del ball de «saló», popularment dit «agarrao», i que ara torna a reviure i a estar a la «moda». Orquestra, música, ball. Personal atent i eficient. Tot molt cuidat i posat al dia perquè joves i menys joves tinguin un ambient diferent, festiu, i l'estona es faci curta i amb ganes de tornar-hi el proper cap de setmana o festiu. «Bahia» és un lloc «especial» i sempre actual i viu.

ORQUESTRA PEGATINA

Un conjunt infantil compost per nois i noies del nostre Barri que ha llançat al mercat el seu primer «single». Es diu «Mar de llimona» i «Cançó a un poeta» (dedicada a García Lorca), sota la direcció de la mestra Joanna Farre, i compost per en Luis Castilla. Ja fa temps que els de l'«Orquestra Pegatina» actuen i participen cara al públic, dins del nostre Barri i fora d'ell. La seva qualitat és la d'uns professionals i esperem que tinguin força èxit. Ah! Per al setembre ja n'estan preparant un altre, el seu nom i tema «Top Secret», encara que sí que sabem que en aquest nou disc el compositor serà en Conrad Setó.

Text: Pepiton
Fotos: Meritxell Sendra

...The sky is burning... a sea of flame... though your world is changing... I will be the same... slave to love, slave to love... De nou ens arriben les melodies brillants i sofisticades, els sons de vellut i les bones maneres. No, no es tracta d'un nou L'P de **Roxy Music**, tot i que la línia és la mateixa que la d'**Avalon**, és el nou llarga durada de **Bryan Ferry: Boys and Girls**. Temes i més temes impecables amb l'estil i el bon gust de sempre i, no val a dir-ho, amb l'ajut d'una llarga llista de músics excel·lents i amb la guitarra, sempre reconfortant, de **Mark Nopfler**. Galanteries sonores d'una de les poques estrelles pop que encara sap posar-se el corbatí com cal... *though your world is changing... I will be the same... slave to love, slave to love...* Un altre que ha dit «jo sol també ho sé fer» és **Sting**, de **Police**. El seu primer L'P en solitari s'anomena «*The dream of the blue turtles*». I la veritat és que sol també ho sap fer, però amb bastant menys encert. L'estil és el mateix que el de l'última etapa de **Police**, amb certes pretensions i un resultat força gris. Caldrà esperar el retorn del trio. Uns que sí retornen i, de moment, no pensen separar-se, són **Radio Futura**. Amb el sol i la calor ja ens ha arribat el seu darrer L'P «*De un país en lllamas*». Melodies fresques amb una producció força sofisticada, que ofega una mica l'espontaneïtat d'altres vegades, però que li dona als temes un atractiu nou. Un bon L'P per un grup que triomfa pas a pas. Com un got d'aigua fresca, amb gas. I si la set no passa proveu «*Brothers in arms*» de **Dire Straits**. Una guitarra que canta i una veu que parla, tot per obra i gràcia del senyor **Mark Nopfler** i companyia. Bon profit. I si no hi ha manera, una bona dutxa i «*Around the world in a day*» de **Prince and the New Power Generation**. Música funk amb gotes de soul i blues i un sabor amarg immillorable per a boques resseques. Saboregeu bé, perquè **Prince** diu que aquest és l'últim (?), que ja n'està tip i que es retira. Els que sí que estan retirats, o mig adormits, o muts del tot, eren **Supertramp**. Doncs bé, ara tornen, i amb ells ho fan els rit-

mes empalagosos i les cançons per bufar i fer ampolles. Una mina. El títol «*Brothers where you bound*». Un altre que ha tornat és **Ariel Rot**. El recordeu? Ell era qui tocava la guitarra al grup **Tequila** quan, juntament amb **Burning** i **Kaka de Luxe**, animaven una mica el panorama pop del país. El nou L'P es diu «*Vértigo*». Una mica de funky, una mica de pop, força ganes i dos glacons. Un refresc per a una tarda d'estiu. Al teu gust. I si el gust té poc sabor, el trobaràs tot al darrer L'P de **King Creole and the Coconats**. Funky-disco-salsa-pop... i altres ingredients de fórmula secreta. Tot ben remenat i amb el títol d'«*Inprase of older woman and other crimes*». I per acabar, un L'P d'importació: «*Holy Wars*» de **Tuxedomoon**. Música suggestiva d'avantguarda, molt més vinculada a les melodies pop que d'altres vegades. Música americana amb gust europeu.

Maxis i Singles

O'Ryan ens diu que «*She is my queen*» a ritme disco-passa-t'ho-bé. Tot un hit number on. També a ritme disco **Silver Pozzoli** ens canta «*Around my dream*». Autèntic disco-spagghetti per després de dinar. I si encara queda gana, «*The world is you*» de **Miko Mission**. Per després de sopar. També **Freddie Mercury** té el seu plat a taula. «*I was born to love you*» és el títol. Un altre que es posa a la cua és **Gary Low**. El seu nou single: «*How Much*». I de postres: «*Slave to love*» de **Bryan Ferry**. Ja està bé, que després no hi ha qui faci la digestió. Fi del menú. Gràcies per la seva visita. Invita la casa.

David Stardust

Hits catalans:
— Luis Llach
— La Trinxera
— M. del Mar Bonet
— C. E. Dharma

Hits castellans:
— Azul y Negro
— Semen Up
— Radio Futura
— Alaska y Dinarama

Hits estrangers:
— O'Ryan
— Gary Low
— Sting
— Modern Talking

1-X-2

Pl. del Centre, 4
OPORTUNITAT NOMÉS ESTIU
CONFECCIÓ I RETALLS

ÚLTIMA MODA

MANPER

SONIDO E IMAGEN
SERVICIO TECNICO

VENTA Y REPARACION RADIO-TV
CASSETTES - TOCADISCOS - HI-FI
PEQUEÑO ELECTRODOMESTICO
INSTALACIONES, ANTENAS
MATERIAL FOTOGRAFICO

26 de Enero, 46 Tel. 332 74 52
Sants-Hostafrancs (08014 Barcelona)

Practi Mobel
Sants, 227
Tel. 330 26 65
Fdez. Duro, 28
Tel. 431 05 55
FABRICACION PROPIA

Calzados SANZ

ESPECIALIDAD EN CALZADO
PARA PIES DELICADOS

Riego, 4 08014 BARCELONA Tel. 431 97 70

CONFECCIÓN PROPIA
ARREGLOS Y CONSERVACIONES

A. Barcelona

Peletero

Avda. Madrid, 198
Tel. 330 98 55 (Sants)

Metal-listeria
Fàbregas

Copes i Trofeus esportius

Torre Damians, 11 C Tel. 223-36-76
08014 BARCELONA

SOPA DE LLETRES

En aquesta Sopa hi ha 65 noms de carrers i places dels barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta. A veure si els localitzeu.

Aguila	Alcolea	Almeria
Alpens	Bacardi	Badal
Begur	Bejar	Blanco
Bordeta	Burgos	Caceres
Callao	Cardo	Centre
Ciceron	Constitució	Cros
Creu Coberta	Cuyas	Dalmau
Eliseu	Erenni	Farga
Fenix	Fisas	Galileu
Gava	Gayarre	Guitard
Herreria	Horno	Hostafrancs
Iberia	Jocs Florals	Leyva
Llobet	Malaga	Miracle
Moianes	Munne	Novell
Olzinelles	Osca	Panissars
Papin	Pavia	Pedro
Pi	Pomar	Premia
Rei Marti	Riego	Roger
Roses	Sagunt	Salou
Sants	Toledo	Torns
Tort	Vallespir	Viella
Vilardell	Watt	

La SibiHa

S G A V A G A R O L C H A L I U G A B O S C
T A S T E B O L L B A C A R D I N A S P I O
N L O N E N N U M A R I C I C E R O N E S N
A I J O M O I A N E S A Y D E R S A L O U S
S L A V E B E G U R R I A K L R U O S C A T
N E S E S O R C U E S I L E L A N C W A R I
E U L L O B O R D E T A A D E Y N O S E P T
P A U L I B G E C R O S B Y D A U D A S A U
L A U R E L E S A T R W I O R G A E E L P C
A T O R A N R M U N N A P F A X M L L A I I
A U T O R T I M S E S T A O L I L O O R N O
C A R D O E S Z A C N T N F I A A T C O I C
L I B E R I A N L E S H I A V F D P L L U N
S B O R A U L L E O N M S R I E G O A F C A
A A I R E R R E H E Y I S G E N U M I S A L
Y D N H O R N O Y T P R A S L I I A S C C B
U A N T A L A P A V I A R A L X T R J O E R
C L E O S A G U N T A C S M A L A G A J O S
B U R G O S S A S I F L A I M E R P A P E R
S I E L C A L L A O D E L A P E D R O S S A

SANITARIOS

Timoneda

Accesorios- Griferia

C./ Moianès 57 - HOSTAFRANCOS
Tel. 431 59 08automoviles
bartoli

COMPRA · VENTA · CAMBIO

Su AUTOMÓVIL lleva nuestra FIRMA,
que es compromiso de CALIDAD.Tels. 330 19 98 — 330 09 79
Alcolea, 83 entlo 2 08014 BARCELONA

Camiseria

franco

CRUZ CUBIERTA, 124 - TEL. 431 52 88
08014 BARCELONA

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Manet

MARCS
QUADRES
LÀMINES
MIRALLS

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

ROSÉS, 65 · TEL. 339 64 40

08028 - BARCELONA

AUTO-ESCUELA RONDA-2

ESPECIALIDAD
EN PRÁCTICAS DE MOTO
Sants, 266, entl. 2ª. Tel. 339 52 40

TERMOPARKET

L'ÚLTIMA NOVELTAT
EN PARKET

Resisteix els cops i el desgast

S'instal·la sense desallotjar
els moblesFloridablanca, 26 tel. 223.07.12
Central: Galileu, 46 tel. 339.50.66

PER QUÈ USAR ELS SERVEIS D'UNA AGÈNCIA DE VIATGES?

- Perquè els seus viatges i les seves vacances estiguin en mans d'experts professionals i no de qualsevol afeccionat que no li ofereix cap garantia i a qui vostè no pot exigir cap responsabilitat.
- Per evitar llargues cues davant d'una finestreta a l'hora d'adquirir un bitllet de vaixell, tren o avió.
- Per obtenir còmodament una informació veraç i desinteressada, sobre tot allò que vol saber.
- Per beneficiar-se sempre dels millors preus. Estudiem en cada ocasió la millor oferta per a vostè. Recordi que treballem tot l'any per poder obtenir les cotitzacions més adequades d'hotels i mitjans de transport.

PERQUÈ EL VENTALL DELS NOSTRES SERVEIS ÉS TAN AMPLE COM LES SEVES NECESSITATS:

- Bitllet d'avió, tren, vaixell i autocar.
- Reserves d'hotels i apartaments a Espanya i a l'estranger.
- Tot tipus d'excursions en autocar, des de les d'un dia als més llargs circuits, amb itineraris perfectament estudiats, adequats per a totes les edats i pressupostos.
- Viatges combinats avió i hotel, amb destí a les principals zones turístiques nacionals i de la resta del món.
- Lloguer de cotxes i furgonetes amb i sense conductor i d'autocars.
- I qualsevol altre servei turístic que pugui necessitar.
- Recordi, només estan autoritzades per facilitar aquests serveis les Agències de Viatge legalment constituïdes. Aquestes són les que al costat del seu nom ostenten el número de títol atorgat pel Ministeri de Turisme o la Generalitat de Catalunya. Aquesta és la millor garantia d'èxit per a aquestes vacances que tant es mereix. No les arrisqui reservant a través d'obscurs intermediaris o participant en excursions organitzades per particulars, activitat expressament prohibida per la llei, que us pot deixar sense el viatge i sense possibilitat de reclamacions.

VINGUI A VEURE'NS, SOM ELS SEUS VEÏNS

VIAJES ATENEA S.A.

AGENCIA DE VIAJES GRUPO A TITULO 630

MOIANÈS, 69
08014 BARCELONA
T. 431 94 00

SANTS, 160
08028 BARCELONA
T. 339 62 00

Travessera de Gràcia, 154
08012 BARCELONA
T. 218 07 88

Avda. Meridiana, 344
08027 BARCELONA
T. 311 77 61

LA VOSTRA AGÈNCIA DE VIATGES

AUTO ESCOLA **SANTS**-CAR

Consell de Cent, 19 (prop de Creu Coberta)
08014 Barcelona
Tel. 223 71 23, 223 47 31

AUTOESCOLA

b e n v i s a

SANTS / car*

ASSEGURANCES GENERALS
Especialistes en assegurances d'automòbils

CENTRAL: Passeig de Gràcia, 62, tel. 215 50 58 08007 Barcelona

Estem al Servei de Sants, Hostafrancs i la Bordeta

**CAIXA DE
BARCELONA**

08014 BARCELONA

Sants - Sants 65-69 - tlf. 421.35.11
Plaça del Centre - Av Madrid 217 i Vallespir 113
Hostafrancs - Consell de Cent 11 - tlf. 243.55.03
La Bordeta - Badal 90-92 - tlf. 331.26.47
Gayarre - Gayarre 15-17 - tlf. 422.35.72
Olzinelles - Olzinelles, 10-12 - tlf. 422.36.27
Sant Medir - Constitució 40 - tlf. 421.30.10

08028 BARCELONA

Badal - Carretera de Sants 295-297
Av. de Madrid - Av. de Madrid 9 - tlf. 333.18.16
Sugrañes - Sant Federic 1-3 - tlf. 422.39.72
Santa Tecla - Av. Madrid 92 - tlf. 339.83.14
Can Manteiga - Violant d'Hongria 100 - tlf. 339.44.23
Galileo - Galileo 54-58 - tlf. 330.51.04

ADHERITS AL SECRETARIAT D'ENTITATS